DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

ENTRANCE TEST

FOR

DR. AMBEDKAR COMPETITIVE EXAMINATION CENTRE, YASHADA, PUNE

CONDUCTED BY

CENTRE FOR TALENT SEARCH & EXCELLENCE, N. WADIA COLLEGE, PUNE

Time Allowed : Two Hours **Maximum Marks : 200**

INSTRUCTIONS

1. Immediately after the commencement of the examination, you should check that this test booklet does **not** have any unprinted or torned or missing pages or items, etc. If so, request for its replacement.
2. You have to enter your Examination Number on the Test Booklet in the Box provided alongside. **DO NOT** write **anything else** on the Test Booklet.
3. This Test Booklet contains **90** items (questions) which are divided in two parts as shown below.

	No. of questions	Marks	Negative Marks
Part – I	50	100	One third for each wrong answer
Part – II	40	100	One third for each wrong answer Except for Q. Nos. 84 to 90.

Each item is printed both in **English** and **Marathi,** except **question numbers 78 to 83** which are related to English Language Comprehension and hence printed in English only. Each item comprises four responses (answers). You will select the response which you want to mark on the Answer Sheet. In case you feel that there is more than one correct response, mark the response which you consider the best. In any case, choose **ONLY ONE** response for each item.

4. **Candidate need to demonstrate competency in each part separately. Any unbalanced performance may not be considered for final selection.**
5. You have to mark all your responses **ONLY** on the separate Answer Sheet provided.
6. Before you proceed to mark in the Answer Sheet the response to various items in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet as per instructions sent to you with your Admit Card.
7. After you have completed filling in all your responses on the Answer Sheet and the examination has concluded, you should hand over to the Invigilator **only the Answer Sheet**. You are permitted to take away with you the Test Booklet.
8. Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the end.
9. **Penalty for wrong answers :**

   THERE WILL BE PENALTY FOR WRONG ANSWERS MARKED BY A CANDIDATE EXCEPT FOR **QUESTIONS FROM 84 TO 90**, WHICH DO NOT CARRY ANY PENALTY FOR WRONG ANSWER.

   i) There are four alternatives for the answer to every question. For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, **one-third** of the marks assigned to that question will be deducted as penalty.

   ii) If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a **wrong answer** even if one of the given answers happens to be correct and there will be same penalty as above to that question.

   iii) If a question is left blank, i.e., no answer is given by the candidate, there will be **no penalty** for that question.
10. **Final result of this examination will be declared on or before 15.11.2012 on our website.**

    www.yashada.org/acec

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

वरील सूचनांचे मराठी भाषांतर या प्रश्नसंचाच्या शेवटच्या पानावर छापले आहे.

PART–I / भाग – 1

Question no. 1 : Match the following Lists.

Lest I	List II
a) Allauddin Khilji	1) Building Canals
b) Qutubuddin Mubarak Khilji	2) Market system
c) Mohammad Tughlak	3) Adoption of the caliph's title
d) Feroz Tughlak	4) Use of token currency

प्रश्न क्र. 1 : जोड्या जुळवा.

सूची I	सूची II
a) अलाउद्दीन खिलजी	1) कालवे निर्मिती
b) कुतुबुद्दीन मुबारक खिलजी	2) बाजार पद्धती
c) मोहम्मद तुघलक	3) खलिफा पद्धत स्वीकारणे
d) फिरोज तुघलक	4) चलन व्यवस्थेचा वापर

1) a – 2, b – 3, c – 4, d – 1
2) a – 1, b – 2, c – 3, d – 4
3) a – 4, b – 3, c – 2, d – 1
4) a – 2, b – 4, c – 3, d – 1

Question no. 2 : Which of the following Countries are the parts of Indian Sub-Continent but are not SAARC countries?

1) Afghanistan, Myanmar
2) Nepal, Bhutan
3) Shrilanka and Maldives
4) Bangladesh and Afghanistan

प्रश्न क्र. 2 : खालीलपैकी कोणते देश भारतीय उपखंडात आहेत मात्र SAARC समुदायामध्ये नाहीत ?

1) अफगाणिस्तान, म्यानमार
2) नेपाळ, भूतान
3) श्रीलंका, मालदीव
4) बांगलादेश, अफगाणिस्तान

Question no. 3 : Consider the following.
1) HDI constructed by UNDP was published for the first time in 1990.
2) Morris D. Morris constructed a physical quality of life index.
Which of the above statements is / are correct?

1) Only 1 2) Only 2
3) Both 1 and 2 4) Neither 1 nor 2

प्रश्न क्र. 3 : खालील बाबींचा विचार करून उत्तरे लिहा.
1) 1990 मध्ये UNDP कडून पहिल्यांदा HDI प्रकाशित करण्यात आला.
2) मॉरीश डी. मॉरीश यांनी PQLI तयार केला.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

1) फक्त 1 2) फक्त 2
3) 1 व 2 4) दोन्हीही नाहीत.

Question no. 4 : Which of the following statements is/are false?
A] All the members of plantae and monera are Autotrophic.
B] Members of Protista are Unicellular but heterotropic.
C] Members of Fungi are parasitic, Saphrophytic but never Symbiotic.

1) only B 2) A and C
3) B and C 4) A, B and C

प्रश्न क्र. 4 : खालीलपैकी कोणते विधान / विधाने चूकीचे आहे/त?
अ) प्लानटे व मोनेरा या गटातील सर्व सजीव स्वय:पोषी असतात.
ब) प्रोटीस्टाचे घटक सजीव हे एकपेशीय व परपोषी असतात.
क) फनजायचे घटक सजीव पॅरासायटीक, सॅफरोफायटीक असतात पण सिंबायोटीक नसतात.

1) फक्त ब 2) अ आणि क
3) ब आणि क 4) अ, ब, क

Question no. 5 : The term 'Cabinet' is mentioned in which of the following articles of Indian Constitution ?

1) Art 74 2) Art. 75
3) Art 352 4) Not mentioned in the constitution

प्रश्न क्र. 5 : 'कॅबिनेट' ही संज्ञा संविधानाच्या कोणत्या कलमात नमूद करण्यात आली आहे?

1) कलम ७४ 2) कलम ७५
3) कलन ३५२ 4) संविधानात नमूदच करण्यात आलेली नाही.

Question no. 6 : Gujarat Kshatriya Sabha is an example of which one of the following ?

1) Caste Panchayat 2) Caste association
3) Caste federation 4) Caste system

प्रश्न क्र. 6 : गुजरात क्षत्रिय सभा हे खालीलपैकी कशाचे उदाहरण आहे?

1) जात पंचायत 2) जात संघटन
3) जात संघ 4) जाती व्यवस्था

Question no. 7 : Which of the following statements about the rabies are correct ?
A] It affects the nervous system.
B] It is caused due to virus.
C] It is caused due to bacteria.

1) A and C 2) B and C 3) A, B and C 4) A and B

प्रश्न क्र. 7 : रेबिजबद्दल खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?
अ) तो चेतासंस्थेवर परिणाम करतो.
ब) तो विषाणूमुळे होतो.
क) तो जीवाणूमुळे होतो.

1) अ आणि क 2) ब आणि क
3) अ, ब आणि क 4) अ आणि ब

Question no. 8 : Consider the following statements –
What was the impact of British imperialistic policies on Indian agriculture ?
1) Creation of a new market economy.
2) Polarisation between land owners and tillers
3) Increase in the number of landless labourers
4) Unemployment among the village artisans.
Which of these are correct?

1) (1), (2) and (3) 2) (2), (3) and (4)
3) (1) and (4) 4) (1), (2), (3) and (4)

प्रश्न क्र. 8 : खालील विधाने काळजीपूर्वक अभ्यासा.
ब्रिटिशांच्या सरंजामशाही पद्धतीचे भारतीय शेती व्यवस्थेवर कोणते परिणाम झाले ?
1) नवीन बाजारी अर्थव्यवस्थेची निर्मिती
2) जमीनदार व शेतकरी यांचे ध्रुवीकरण
3) भूमीहीन शेतमजुरांच्या संख्येत वाढ होणे
4) ग्रामीण कारागिरांची बेरोजगारी
यापैकी कोणतो विधाने योग्य आहेत ?

1) (1) (2) आणि (3) 2) (2), (3) आणि (4)
3) (1) आणि (4) 4) (1), (2), (3) आणि (4)

Question no. 9 : Which of the following organisation has brought the new index named 'Social Protection Index' ?

1) IBRD 2) UNO 3) ADB 4) IMF

प्रश्न क्र. 9 : खालीलपैकी कोणत्या संघटनेने सामाजिक सुरक्षा निर्देशांक ही संकल्पना आणली ?

1) आय. बी. आर डो. **2) युनो**

3) ए. डी. बी. **4) आय. एम. एफ.**

Question no. 10 : The Second Administrative Reforms Commission headed by Shri Veerappa Moily submitted report on .....

A) Ethics in Governance

B) Good Governance

C) Capacity Building for Conflict Resolution

D) Citizens Charter

1) A, C, D **2) A, B, C**

3) B, C, D **4) All the above**

प्रश्न क्र. 10 : श्री वीरप्पा मोईली यांच्या अध्यक्षतेखाली दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाने ..... विषयांवरील अहवाल सादर केला.

अ) सुशासनातील नैतिक मूल्ये

ब) चांगले शासन

क) संघर्षाच्या सोडवणुकीसाठी क्षमतांमध्ये वाढ करणे.

ड) नागरिकांची सनद

1) अ, क आणि ड **2) अ, ब आणि क**

3) ब, क आणि ड **4) वरीलपैकी सर्व**

Question no. 11 : Which of the following statements are correct ?

1) As we go from earth surface to upwards, the temperature falls by 6.4 °C per km.

2) Temperature increases by 1 ^{o}C as we go deep down from the surface to the interior for every 32 mts.

3) In tropopause, temperature steadily increases.

4) Temperature increases with the increasing depth of ocean water.

प्रश्न क्र. 11 : खालीलपैकी अचूक विधाने ओळखा.

1) भूपृष्ठापासून जसजसे उंच जावे तसतसे तापमान प्रत्येक किलोमीटरला 6.4°C ने कमी होते.

2) भूपृष्ठापासून जसजसे अंतर्गत भागात जावे तसतसे तापमान 1°C प्रती 32mts असे वाढते.

3) तपस्तब्धी मध्ये तापमानामध्ये हळुवारपणे वाढ होते.

4) जसजसे समद्राच्या पाण्यामध्ये खोल जावे तसतसे तापमान वाढते.

1) 1, 2 **2) 2, 3** **3) 3, 4** **4) 1, 4**

Question no. 12 : Identify which of the following statement/s is/are true or false ?

A] Starfish is a marine fish with five arms.

B] Whale is the biggest fish of class pisces.

1) A - false, B - false **2) A - true, B - true**

3) A - false, B - true **4) A - true, b - false**

प्रश्न क्र. 12 : खालीलपैकी कोणते विधान चूक किंवा बरोबर आहे ते ओळखा.

अ) तारामासा हा पाच बाहू असणारा सागरी मासा आहे.

ब) व्हेल हा मत्स्यवर्गातील सर्वात मोठा मासा आहे.

1) अ – चूक, ब – चूक **2) अ – बरोबर, ब – बरोबर**

3) अ – चूक, ब – बरोबर **4) अ – बरोबर, ब – चूक**

Question no. 13 : In which of the following recommendations the Ashok Mehta Committee differed from Balwant Rai Mehta Committee regarding PRI ?

A) Two-Tier system of Panchayati Raj.

B) Official participation of political parties at all levels of Panchayat elections.

C) Zilha Parishad (Z.P.) as the executive body.

D) Entrusting development functions to the Zilha Parishad.

1) A, B and D **2) A and B**

3) A, C and D **4) A, B and C**

प्रश्न क्र. 13 : पंचायत राज व्यवस्थेच्या संदर्भातील खालीलपैकी अशोक मेहता समितीच्या कोणत्या शिफारसी या बलवंतराय मेहता समितीच्या शिफारसीपेक्षा वेगळ्या आहेत?

अ) पंचायत राज्य व्यवस्थेत दुहेरी स्तर

ब) पंचायती राज व्यवस्थेतील निवडणुकीत सर्व स्तरांवर राजकीय पक्षांचा अधिकृत सहभाग

क) जिल्हा परिषद ही कार्यकारी यंत्रणा.

ड) जिल्हा परिषदेकडे विकासाची कार्य सोपविणे

1) अ, ब आणि ड **2) अ आणि ब**

3) अ, क आणि ड **4) अ, ब आणि क**

Question no. 14 : Which of the following scheme provides Insurance for the landless agriculture workers?

1) Aam Admi Bima Yojana

2) Ashraya Bima Yojana

3) Khetihar Mazdoor Bima Yojana

4) Rashtriya Swasthya Bima Yojana

प्रश्न क्र. 14 : खालील पैकी कोणती योजना भूमीहीन शेतमजुरांसाठी विमा उतरविते ?

1) आम आदमी विमा योजना **2) आश्रय विमा योजना**

3) खेतिहार मजदूर विमा योजना **4) राष्ट्रीय स्वाथ्य विमा योजना**

Question no. 15 : Which of the following event helped Gandhiji, who had returned from South Africa in 1915, to emerge as the undisputed leader of the Indian National Congress ?

1) The British Raj passed the Rowlatt Act on 18th March 1919, to suppress the revolutionary movements almost overnight.

2) Annie Besant became a Raj supporter after Montague's promise of a responsible government in India.

3) B. G. Tilak departed for England in Sept. 1918 to fight a libel suit against Valentine Chirol.

4) Montague's announcement on 20 Aug, 1917 in the House of Commons that the policy of the British Government would be the gradual development of self-governing institutions with a view to the progressive realization of a responsible government in India.

प्रश्न क्र. 15 : सन 1915 मध्ये दक्षिण आफिकेतून परत आल्यानंतर गांधीजींना भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे अविवादित नेते म्हणून उदयास येण्यात खालीलपैकी कोणती घटना सहाय्यक ठरली?

1) ब्रिटिशानी 18 मार्च 1919 ला क्रांतिकारी चळवळीसाठी पास केलेला रौलेक्ट अधिनियम

2) अचानकपणे ॲनी बेझंट मॉन्टेक्यू या जबाबदार राजपद्धतीच्या समर्थक झाल्या.

3) बी. जी. टिळक व्हॅलेंटाइन चिरोल यांच्या संदर्भातील केससाठी सप्टेंबर 1918 मध्ये इंग्लंडकडे रवाना.

4) 20 ऑगस्ट 1917 मधील हाऊस ऑफ कॉमन मध्ये मॉटेग्यूने स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या क्रमिक विकासासाठी ब्रिटिश शासनाची जबाबदारी आहे असे जाहीर केले.

Question no. 16 : Consider the following statements –
A] Azetobactor helps in nourishment of the plants.
B] Rhizobium is involved in the nitrogen fixation.
Which statements among the above is/are correct ?

1) A only 2) B only 3) A and B both 4) None

प्रश्न क्र. 16 : खालील विधाने विचारात घ्या.

अ) ॲझेटोबॅक्टर वनस्पतींच्या पोषणास मदत करतो.

ब) रायझोबियम हा नायट्रोजनच्या स्थिरीकरणामध्ये भूमिका बजावतो.

वरीलपैकी कोणते विधान अचूक आहे?

1) फक्त अ 2) फक्त ब

3) अ आणि ब दोन्ही 4) कोणतेही नाही.

Question no. 17 : Which of the following is not a Department under the Ministry of Finance?

1) Department of Revenue
2) Department of Commerce
3) Department of Disinvestment
4) Department of Expenditure

प्रश्न क्र. 17 : खालीलपैकी कोणता विभाग (खाते) हा अर्थ मंत्रालयाखाली येत नाही ?

1) महसूल खाते 2) वाणिज्य खाते

3) निर्गुतवणूक खाते 4) व्यय खाते

Question no. 18 : A Literacy Programme implemented by the government of Andhra Pradesh was called as .....

1) Sarva Shiksha Abhiyan
2) Samata Gyan Vigyan Jatha
3) Akshar Dipam
4) Total Literacy Mission

प्रश्न क्र. 18 : आंध्र प्रदेश सरकारने अंमलबाजवणी केलेल्या साक्षरता कार्यक्रमाला ..... म्हणून ओळखले जाते.

1) सर्व शिक्षा अभियान 2) समता ज्ञान विज्ञान जथा

3) अक्षर दीपम 4) टोटल लिटरसी मिशन

Question no. 19 : UNO has constituted a new cell for 'Gender Equality and Empowerment of Women' with the name .....

1) Development Women
2) UN Women
3) UN Women Empowerment
4) Division for Advancement of the Women

प्रश्न क्र. 19 : 'लिंग समानता आणि महिला सबलीकरण कक्ष' युनोने कोणत्या नवीन नावाने सुरू केला आहे?

1) डेव्हलपमेंट वुमन

2) यु. एन्. वुमन

3) यु. एन्. वुमन एम्पॉवरमेंट

4) डिव्हिजन फॉर द ॲडव्हान्समेंट ऑफ द विमेन

Question no. 20 : Find out the correct statements from the following.

1) Primary earthquake waves travel in up and down direction.
2) Secondary earthquake waves travel only through hard and liquid mass.
3) Surface waves originate on the surface and travel by low velocity.
4) Secondary and surface earthquakes are more destructive.

प्रश्न क्र. 20 : खालीलपैकी अचूक विधाने शोधा.

1) प्राथमिक भूकंप लहरी वरच्या खालच्या दिशेने प्रवास करतात.
2) दुय्यम भूकंप लहरी फक्त कठिण आणि द्रवरूप माध्यमातून प्रवास करतात.
3) भूपृष्ठलहरीची निर्मिती भूपृष्ठावर होते व त्या कमी वेगाने प्रवास करतात.
4) दुय्यम आणि भूपृष्ठ भूकंपलहरी या अधिक विनाशकारी असतात.

1) 1, 3 2) 2, 3 3) 3, 4 4) 1, 4

Question no. 21 : In which major aspects, cold blooded animals differ from warm blooded animals ?
A] Egg laying capacity.
B] Capacity of maintaining the body temperature.
C] Chambers of heart.
D] Temperature of the blood.

1) A only 2) B only 3) A and B 4) C and D

प्रश्न क्र. 21 : शीत रक्तीय प्राणी उष्ण रक्तीय प्राण्यांपेक्षा कोणत्या बाबतीत प्रमुख भिन्नता दर्शवितात?

अ) अंडी घालण्याची क्षमता

ब) शरीराचे तापमान स्थिर ठेवण्याची क्षमता

क) हृदयाचे कप्पे

ड) रक्ताचे तापमान

1) केवळ अ 2) केवळ ब 3) अ आणि ब 4) क आणि ड

Question no. 22 : Choose the correct sequence to indicate the following statements as True (T) or False (F)

I) After the battle of Buxar, the company appointed Residents in Indian States.
II) The Resident represented the imperial power in the local court.
III) In 1765, the Mughal Emperor appointed the company as the 'Diwan' of the provinces of Bengal.
IV) Residents exercised financial and administrative powers.

प्रश्न क्र. 22 : खालील दिलेल्या वाक्यांचा क्रम ती चूक (F) अथवा बरोबर (T) या पद्धतीने लावा.

I) बक्सारच्या लढाईनंतर कंपनीने भारतीय राज्यांमध्ये राज्यप्रतिनिधी नेमला.

II) राज्य प्रतिनिधीने साम्राज्य सत्तेचे प्रतिनिधित्व स्थानिक न्यायालयात केले.

III) 1765 मध्ये मुघल सम्राटाने कंपनीला बंगाल प्रांताचा दिवाण म्हणून नेमले.

IV) राज्यप्रतिनिधीने आर्थिक व प्रशासकीय हक्कांचा वापर केला.

1) F – T – F – T 2) T – F – F – T
3) T – T – F – T 4) T – T – T – T

Question no. 23 : Which of the following persons / leaders have jointly enjoyed the office / post of the Deputy Prime Minister ?

1) Morarji Desai and Yashwantrao Chavhan
2) Babu Jagjivan Ram and Devi lal.
3) Charan Singh and Babu Jagjivan Ram
4) Moraraji Desai and Charan Singh

प्रश्न क्र. 23 : खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तींनी/नेत्यांनी संयुक्तपणे उपपंतप्रधानपद भूषविले आहे?

1) मोरारजी देसाई व यशवंतराव चव्हाण
2) बाबू जगजीवनराम आणि देवी लाल
3) चरण सिंग आणि बाबू जगजीवनराम
4) मोरारजी देसाई आणि चरणसिंग

Question no. 24 : The concept of vicious circle of poverty has been developed by .....

1) M. S. Swaminathan 2) Dr. Manmohan Singh
3) Ragner Nurkse 4) Gunnar Myrdal

प्रश्न क्र. 24 : दारिद्र्याचे दुष्टचक्र ही संकल्पना कोणी विकसित केली?

1) एम्. एस्. स्वामिनाथन् 2) डॉ. मनमोहन सिंग
3) रॅग्नर नर्कसे 4) गुन्नर मिर्दाल

Question no. 25 : Internet addressing of a computer contains –

A] four numbers, separated by a period and each number is less than 256.
B] User's name
C] Secret code

1) A, B only 2) A, C only 3) only A 4) only B

प्रश्न क्र. 25 : संगणकाच्या इंटरनेट ॲड्रेसिंगमध्ये ..... चा समावेश होतो.

अ) एकमेकांपासून पूर्णपणे वेगळे असणारे असे चार आकडे की ज्यापैकी प्रत्येक आकडा २५६ पेक्षा लहान असेल.
ब) वापरणाऱ्याचे (यूजरचे) नाव
क) गुप्त संकेतांक

1) फक्त अ, ब 2) फक्त अ, क 3) फक्त अ 4) फक्त ब

Question no. 26 : Read the following principles of Indian political system and choose correct alternative as per the correct sequence mentioned in the preamble of the Indian Constitution.

A) Democratic, B) Sovereign, C) Republic
D) Secular , E) Socialist

1) A, B, C, D, E 2) B, E, D, A, C
3) C, B, A, E, D 4) B, D, E, A, C

प्रश्न क्र. 26 : भारतीय राजकीय व्यवस्थेच्या संदर्भातील खालील तत्त्वांचा विचार करून भारतीय संविधानाच्या सरनाम्यात असलेला योग्य क्रम लक्षात घेऊन योग्य पर्याय निवडा.

अ) लोकशाही, ब) सार्वभौम, क) गणराज्य, ड) धर्मनिरपेक्ष,
ई) समाजवादी

1) अ, ब, क, ड, ई 2) ब, ई, ड, अ, क
3) क, ब, अ, ई, ड 4) ब, ड, ई, अ, क

Question no. 27 : Which of the following was started to ensure the survival of Girl Child?

1) Kishori Shakti Yojana 2) Balika Samriddhi Yojana
3) Asha Scheme 4) Vikalp

प्रश्न क्र. 27 : मुलगी जगावी याची खात्री करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती योजना सुरू करण्यात आली?

1) किशोरी शक्ती याजना 2) बालिका समृद्धी योजना
3) आशा योजना 4) विकल्प

Question no. 28 : Which of the following statements are correct ?

1) The first official census was conducted in 1961
2) The census is only for counting women.
3) The 2011 census was the 15th official census.
4) The 2011 census was according to caste.

1) 1st and 2nd only 2) 2nd and 3rd only
3) 1st and 4th only 4) 3rd and 4th only

प्रश्न क्र. 28 : खालीलपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?

1) पहिली अधिकृत जनगणना 1961 साली झाली.
2) जनगणना म्हणजे फक्त महिलांची मोजणी होय.
3) 2011 ची जनगणना ही 15 वी अधिकृत गणना होय.
4) 2011 ची जनगणना ही जातनिहाय झालेली गणना होय.

1) फक्त एक आणि दोन बरोबर आहे.
2) फक्त दोन आणि तीन बरोबर आहे.
3) फक्त एक आणि चार बरोबर आहे.
4) फक्त तीन व चार बरोबर आहे.

Question no. 29 : 'The period the Kushanas witnessed important developments in religion, literature, art and foreign trade and contacts.'
In the light of this statement, which one of the following pairs does 'not' relate to the Kushana Period ?

1) Mahayana Buddhism – Gandhara Art
2) Nagasena – Milinda Panho
3) Charakasamhita – Nagarjuna
4) North–western region – Kashyapa Matanga silk routes

प्रश्न क्र. 29 : "कुशाण काळ हा धर्म, साहित्य, कला आणि परराष्ट्र व्यापार व संबंध या महत्त्वाच्या विकासाचा साक्षीदार आहे."
या विधानाला अनुसरून खालीलपैकी कोणती जोडी कुशाण कालखंडाशी संबंधित नाही ?

1) महायान बुद्धिझम – गांधार कला
2) नागसेन – मिलिंद पन्हो
3) चरकसंहिता – नागार्जुन
4) उत्तर–पश्चिम प्रांत – कश्यप मातंग आणि सिल्क मार्ग

Question no. 30 : Which companies have been given the status of Maharatna as on December 31, 2011 ?

a) Oil and Natural Gas Corporation (ONGC)
b) Indian Oil Corporation. (IOC)
c) Coal India Ltd (CIL)
d) Oil India Ltd (OIL)

1) a and b 2) a, b and c 3) a and d 4) b and c

प्रश्न क्र. 30 : 31 डिसेंबर 2011 रोजी कोणत्या कंपन्यांना महारत्न दर्जा देण्यात आला आहे ?

अ) ऑईल ॲण्ड नॅचरल गॅस कॉर्पोरेशन
ब) इण्डियन ऑईल कॉर्पोरेशन
क) कोल इंडिया लिमिटेड
ड) ऑईल इंडिया लिमिटेड.

1) अ आणि ब 2) अ, ब आणि क
3) अ आणि ड 4) ब आणि क

Question no. 31 : Which of the following statements about greenhouse gases is most correct ?

1) Greenhouse gases have never been very stable and have increased dramatically in the past 130 years.
2) Greenhouse gases have never been very stable but have decreased dramatically in the past 130 years.
3) Greenhouse gases are fairly stable through most of the human history but decreased dramatically in past 130 years.
4) Greenhouse gases are fairly stable through most of the human history but have increased dramatically in past 130 years.

प्रश्न क्र. 31 : हरितगृह वायूसबंधी खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?

1) **ह्या वायूंचे प्रमाण कधीही स्थिर नव्हते आणि मागील १३० वर्षांपासून त्यांची नाट्यमय वाढ झाली.**
2) **ह्या वायूंचे प्रमाण कधीही स्थिर नव्हते आणि मागील १३० वर्षांपासून त्यांची नाट्यमय घट झाली.**
3) **ह्या वायूंचे प्रमाण संपूर्ण मानवी इतिहासात स्थिर आह पण गेल्या १३० वर्षात नाट्यमय घट झाली आहे.**
4) **ह्या वायूंचे प्रमाण संपूर्ण मानवी इतिहासात स्थिर आहे पण गेल्या १३० वर्षांत नाट्यमय वाढ झाली आहे.**

Question no. 32 : The basic principles of Citizens Charter adopted by the Government of India with the objective of ensuring responsive and accountable administration are listed below. Identify the principles and select the correct option.

A) Quality of services B) Choice for users
C) Standards of service D) Value for money

1) A, B, C **2) B, C, D**
3) A, B, C, D **4) A, C, D**

प्रश्न क्र. 32 : भारत सरकारने स्वीकारलेल्या नागरिकांच्या सनदेतील मूलभूत तत्त्वे जी जबाबदार आणि उत्तरदायी प्रशासन या उद्दीष्टांवर आधारित आहेत ती यादी देण्यात आली आहे. त्यातील तत्त्वे ओळखून योग्य पर्याय निवडा.

अ) गुणवत्तापूर्ण सेवा ब) उपभोक्त्यांची निवड
क) दर्जात्मक सेवा ड) पैश्यांचे मूल्य

1) अ, ब, क **2) ब, क, ड**
3) अ, ब, क, ड **4) अ, क, ड**

Question no. 33 : Which of the following was one of the landmark Reports related to status of Women on pre–Independent India?

1) Towards Equality Report
2) Shadow Report
3) Women's Role in Planned Economy
4) Women and Development Report

प्रश्न क्र. 33 : खालीलपैकी कोणता अहवाल हा स्वातंत्र्यपूर्व काळातील भारतातील महिलांच्या दर्जाच्या संदर्भातील अत्यंत महत्त्वाचा अहवाल आहे?

1) **समानतेची दिशा अहवाल**
2) **शॅडो अहवाल**
3) **नियोजित अर्थव्यवस्थेतील स्त्रियांची भूमिका**
4) **स्त्रिया आणि विकास अहवाल**

Question no. 34 : Which of the following properties of graphine are true ?

A] It is allotrope of carbon.
B] It can conduct electricity.
C] It is 2-D nano crystal.

1) A, B **2) A, B and C**
3) only C **4) only A**

प्रश्न क्र. 34 : खालीलपैकी ग्रॅफिनचे कोणते गुणधर्म सत्य आहे?

अ) ते कार्बनचे अपरूप आहे.
ब) ते विद्युतवाहक आहे.
क) ते द्विमितीय स्फटीक आहे.

1) **अ आणि ब** 2) **अ, ब आणि क**
3) **फक्त क** 4) **फक्त अ**

Question no. 35 : Which Public sector Bank Launched Insurance Scheme with LIC for women self help Groups ?

1) State Bank of India **2) Bank of Baroda**
3) Punjab National Bank **4) Bank of Maharashtra**

प्रश्न क्र. 35 : महिला स्वयंसहाय्यता गटासाठी कोणत्या सार्वजनिक बँकेने जीवन विमा निगमा बरोबर विमा योजना सुरू केली ?

1) **स्टेट बँक ऑफ इंडिया** 2) **बँक ऑफ बरोडा**
3) **पंजाब नॅशनल बँक** 4) **बँक ऑफ महाराष्ट्र**

Question no. 36 : Consider the following statements :

1) The formal proclamation of the Swadeshi movement was made in 1905, in a conference convened by Surendranath Banerjee at Barisal.
2) On the day of partition of Bengal, the famous Boycott Resolution was passed by the leaders of the Swadeshi Movement in Bengal.
3) Chadambaram Pillai took the Swadeshi Movement to the Madras Presidency.

Which of the statement(s) given above is/are correct ?

1) only (1) **2) (1) and (3)**
3) (2) and (3) **4) only (3)**

प्रश्न क्र. 36 : खालील विधाने काळजीपूर्वक अभ्यासा.

1) 1905 मध्ये बरिसाल येथे स्वदेशीच्या औपचारिक जाहीरनाम्यासाठी सत्येंद्रनाथ बॅनर्जींनी परिषद बोलावली.
2) स्वदेशी चळवळीचे नेतृत्व करणाऱ्यांनी फाळणीच्या दिवशी बंगालमध्ये प्रसिद्ध असा बहिष्कार ठराव केला.
3) चदमबरम पिलाई यांनी मद्रास इलाख्यात स्वदेशी चळवळ पोहोचवली.

वरीलपैकी कोणती विधान/ने बरोबर आहेत?

1) **फक्त (1)** 2) **(1) आणि (3)**
3) **(2) आणि (3)** 4) **फक्त (3)**

Question no. 37 : Which one of the following statements is not true about American astronaut of Indian origin Sunita Williams ?

1) **She holds the record for the longest space flight by a female.**
2) **She holds the record for most number of spacewalks by a female.**
3) **She holds the record for the maximum spacewalk time for an astronaut.**
4) **She is the first astronaut to run a marathon in orbit.**

प्रश्न क्र. 37 : खालीलपैकी कोणते विधान भारतीय वंशाच्या अमेरिकन अंतराळवीर सुनिता विल्यम्स यांसंबंधी सत्य नाही?

1) **त्यांच्या नावावर सर्वांत लांबचे अंतराळ उड्डाण करणारो स्त्री असा विक्रम आहे.**
2) **त्यांच्या नावावर सर्वात जास्त वेळा स्पेसवॉक करणारी स्त्री असा विक्रम आहे.**
3) **त्यांच्या नावावर सर्वांत जास्त वेळ स्पेसवॉक करणारा/री अंतराळवीर असा विक्रम आहे.**
4) **त्या सर्वप्रथम अंतराळवीर आहेत की ज्यांनी मॅरॅथॉन कक्षा भ्रमण केले आहे.**

Question no. 38 : Select the county from the following information.

1) Its east and west coastlines are long
2) Western part is Mountainous
3) Central region is plain
4) Western Part is well known for Horticulture

1) Russia **2) U.S.A** **3) U. K.** **4) Australia**

प्रश्न क्र. 38 : खालील माहितीवरून तो देश ओळखा.

1) त्या देशाची पूर्व आणि पश्चिम किनारपट्टी लांब आहे.

2) त्या देशाच्या पश्चिमेस पर्वत आहे.

3) त्या देशाच्या मध्यवर्ती भागात मैदान आहे.

4) त्या देशाचा पश्चिम भाग फळबागांसाठी प्रसिद्ध आहे.

1) रशिया 2) यु.एस.ए. 3) युके 4) ऑस्ट्रेलिया

Question no. 39 : Match list I (Name of Nation) with list II (Name of the president) and choose correct alternatives given below.

List I	List II
a) Venenzuela	1) Aentonees Samras
b) Mexico	2) Enrik Penna Nieoto
c) Egypt	3) Hugo Chavez
d) Greece	4) Mohmad Morcee

प्रश्न क्र. 39 : राष्ट्र व त्यांचे अध्यक्ष यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

यादी I (राष्ट्रे)	यादी II (राष्ट्रप्रमुख)
a) व्हेनेनझुएला	1) ॲटोनिअम सॅमरस
b) मोक्सिको	2) एनरिक पेन्ना नियोटो
c) इजिप्त	3) ह्युगो चावेझ
d) ग्रीस	4) मोहमद मोर्सी

1) a – 3, b – 2, c – 1, d – 4
2) a – 4, b – 2, c – 1, d – 3
3) a – 2, b – 4, c – 3, d – 1
4) a – 2, b – 4, c – 1, d – 3

Question no. 40 : Which of the following is / are part of the successful inclusive growth strategy ?

1) equity 2) equality of opportunity 3) Financial inclusion.

1) only 1 2) only 1 and 2
3) only 1 and 3 4) All 1, 2 and 3

प्रश्न क्र. 40 : यशस्वी सर्वसमावेश वृद्धी व्यूहरचनेत खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा / घटकांचा सामवेश होतो ?

1) समन्याय 2) संधीची समानता 3) वित्तीय समावेशन

1) फक्त 1 2) फक्त 1 आणि 2
3) फक्त 1 आणि 3 4) सर्व 1, 2 आणि 3

Question no. 41 : What does Teletext means ?

1) **Process of sending text messages by using a satellite phone.**
2) **Flashing of telephone conversation on TV screen.**
3) **Flashing the text of message on a telex machine.**
4) **Flashing the text of news and information on the TV screen.**

प्रश्न क्र. 41 : टेलीटेक्स म्हणजे काय?

1) **लिखित साहित्य उपग्रह फोनद्वारे पाठविण्याची प्रक्रिया**
2) **टि. व्ही.वरच्या पडद्यावर फोनवरील संभाषण दाखवणे.**
3) **लिखित साहित्य टेलेक्स मशिनवर दाखवणे.**
4) **लिखित बातमी आणि साहित्य टि.व्ही.च्या पडद्यावर दाखवणे.**

Question no. 42 : The parliament can form new states or alter the areas, boundries or names of the existing states by a law passed by a .....

1) **two third majority of the each houses of the parliament.**
2) **simple Majority of the parliament**
3) **two third majority of the parliament and rectification by half of the state assemblies.**
4) **Simple majority of the parliament and rectification of more than half of th State assemblies.**

प्रश्न क्र. 42 : संसद नवीन राज्य निर्माण करू शकते किंवा भूभाग बदलू शकते, अस्तित्वात असणाऱ्या सीमा अथवा राज्याची नावे बदलू शकते. हे विधेयक ..... प्रकाराने संमत केले जाते.

1) **संसदेच्या दोन्ही सभागृहातील दोन तृतीयांश बहुमताने**
2) **संसदेतील साध्या बहुमताने**
3) **संसदेत दोन तृतीयांश बहुमताने आणि अर्ध्या घटक राज्यांच्या विधीमंडळाच्या सहमतीने.**
4) **संसदेतील साध्या बहुमताने आणि अर्ध्या घटक राज्यांच्या विधीमंडळाच्या सहमतीने.**

Question no. 43 : With reference to the socio-religious reform movements, which of the following statements is correct ?

1) **The Theosophical Society believed in universal brotherhood and encouraged the Indians to gain a spirit of culture.**
2) **The Young Bengal Movement preached monotheism and opposed idol worship.**
3) **The Ahamadiya Movement created Public opinion against child marriages.**
4) **The Tattavabodhini Sabha worked for the emanicipation of women.**

प्रश्न क्र. 43 : सामाजिक धार्मिक सुधारणांच्या चळवळीसंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

1) **थिऑसॉफिकल सोसायटी वैश्विक बंधुता आणि भारतीयांची सांस्कृतिक वृत्ती वाढविण्यावर विश्वास ठेवणारी होती.**
2) **तरुण वंग चळवळीने एकेश्वरवादाचा उपदेश केला आणि मूर्तीपूजेला विरोध केला.**
3) **अहमदिया चळवळीने बालविवाहाविरोधी लोकमत उभारले.**
4) **तत्वबोधिनी सभेने स्त्रीमुक्तीकरिता कार्य केले.**

Question no. 44 : Match list I (Name of the High Courts) with list II (Seat of the High Courts) and choose correct alternatives given below.

List I	List II
a) Chhattisgarh	1) Ernakulam
b) Kerala	2) Jabalpur
c) Rajasthan	3) Bilaspur
d) Madhaya Pradesh	4) Jodhpur

प्रश्न क्र. 44 : उच्च न्यायालय व त्याचे ठिकाण यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

यादी अ (उच्च न्यायालयांचे नाव)	यादी ब (उच्च न्यायालयाचे स्थान)
a) छत्तीसगड	1) एर्नाकुलम
b) केरळ	2) जबलपूर
c) राजस्थान	3) बिलासपूर
d) मध्य प्रदेश	4) जोधपूर

1) a – 2, b – 4, c – 1, d – 3
2) a – 2, b – 1, c – 4, d – 3
3) a – 2, b – 3, c – 1, d – 4
4) a – 2, b – 4, c – 3, d – 1

Question no. 45 : Which is highly dense city in the world?

1) Tokyo 2) Shanghai 3) Mumbai 4) New York

प्रश्न क्र. 45 : लोकसंख्येची घनता जगात सर्वांत जास्त असलेले शहर काणते ?

1) टोकियो 2) शांघाय 3) मुंबई 4) न्ययार्क

Question no. 46 : Chloroflurocarbons (CFC) responsible for ozone depletion has which of the following properties ?
A] it is colourless
B] it is non–inflamable
C] it can occur in solid, gaseous or liquid form
D] in presence of UV light they breakdown oxygen molecule

1) A and B **2) B and D**
3) B and C **4) A, B and C**

प्रश्न क्र. 46 : क्लोरोफ्लुरोकार्बनस् हे ओझोनचा थर नष्ट करण्यास जबाबदार मानले जातात. त्याचे खालीलपैकी कोणते गुणधर्म बरोबर आहेत?
अ) ते रंगहीन असतात.
ब) ते ज्वनशील नसतात.
क) ते द्रवरूप, वायुरूप व स्थायुरूपात उपलब्ध होऊ शकतात.
ड) अतिनील किरणांच्या मदतीने ते ऑक्सीजन रेणूचे विघटन करू शकतात.

1) अ आणि ब **2) ब आणि ड**
3) ब आणि क **4) अ, ब, क**

Question no. 47 : Both Kaziranga of Assam and Mudumalai of Tamil Nadu are known as reserves of .....

1) Rhino 2) Tiger 3) lion 4) Crocodiles

प्रश्न क्र. 47 : आसाममधील काझिरंगा व तामिळनाडू मधील मुडूमलाई ही दोन्हीही क्षेत्रे ..... चे आरक्षित क्षेत्रे म्हणून ओळखली जातात.

1) एकशिंगी गेंडा 2) वाघ 3) सिंह 4) मगर

Question no. 48 : Chemical fertilizers have many disadvantages. Due to this farmers are encouraged to use bio-fertilizers. Which one of the following living organism is used as biofertilizer in paddy field ?

1) Mycorriza **2) *Rhizobium***
3) *Azotobacter* **4) *Anabena azollae***

प्रश्न क्र. 48 : रासायनिक खतांचे अनेक दुष्परिणाम आहेत. त्यामुळे आज शेतकऱ्यांना जैव–खते वापरण्यासाठी प्रोत्साहन दिले जाते. खालीलपैकी कोणता सजीव हा भातशेतीमध्ये जैव–खत म्हणून वापरला जातो?

1) मायकोरायझा **2) *रायझोबियम***
3) *ॲझोटोबॅक्टर* **4) *ॲनाबिना ॲझोली***

Question no. 49 : The National Human Development Report (NHDR) gives the Human Poverty Index (HPI) calculated by giving one third weight each to three dimensions of deprivation .....
a) Basic Necessities b) Educational
c) Health d) Economic

1) a, b and c is correct
2) b, c and d is correct
3) c, d and a is correct
4) All the above are correct

प्रश्न क्र. 49 : राष्ट्रीय मानव विकास अहवालात वंचीतांसाठी मानवी दारिद्र्य निर्देशांक मोजमापनात खालीलपैकी कोणत्या बाबींना एक तृतीयांश भर दिला आहे ?
अ) मूलभूत गरजा ब) शैक्षणिक
क) आरोग्य विषयक ड) आर्थिक विषयक

1) अ, ब आणि क बरोबर **2) ब, क आणि ड बरोबर**
3) क, ड आणि अ बरोबर **4) वरील सर्व बरोबर**

Question no. 50 : Consider the following statements –
1) The Arya Samaj was founded in 1835.
2) Lala Lajpat Rai opposed the appeal of the Arya Samaj to oppose the authority of the Vedas in support of its social reform programmes.
3) Keshab Chandra Sen of the Brahmo Samaj campaigned for womens' education.
4) Vinoba Bhave founded the Sarvodaya Samaj to work for the refugees.

Which of these statements are correct?

1) (1) and (2) **2) (2) and (3)**
3) (2) and (4) **4) (3) and (4)**

प्रश्न क्र. 50 : खालील विधाने काळजीपूर्वक पहा–
1) आर्य समाज 1835 मध्ये स्थापन झाला.
2) लाला लजपतराय यांच्या आर्य समाजाच्या आवाहनाला विरोध करण्यासाठी सामाजिक सधारणा समर्थनार्थ वेदाच्या अधिकाराला विरोध करण्यात आला.
3) केशवचंद्र सेन यांनी ब्राम्हो समाजांतर्गत स्त्री–शिक्षणाचे अभियान चालविले.
4) निर्वासितांमध्ये काम करण्यासाठी विनोबा भावेंनी सर्वोदय समाज स्थापन केला.

यापैकी कोणती विधाने योग्य आहेत?

1) (1) आणि (2) **2) (2) आणि (3)**
3) (2) आणि (4) **4) (3) आणि (4)**

PART – II / भाग – 2

Question no. 51 to 53 : Read the following passage carefully and answer the questions that follow.

Pablo Picaso was probably the most influential painter of the twentieth century. In the passage written by Picasso himself, the artist explains his views on art.

"I can hardly understand the importance given to the word research in connection with modern painting. In my opinion to search means nothing in painting. To find, is the thing. Nobady is interested in following a man who, with his eyes fixed on the ground, spends his life looking for the pocketbook that fortune should put in his path. The one who finds something no matter what it might be, even if his intention were not to search for it, at least arouses our curiosity, if not our admiration.

Among the several sins that I have been accused of committing, none is more false than the one that I have, as the principal objective in my work, the spirit of research. When I paint, my object is to show what I have found and not what I am looking for. In art intentions are not sufficient and, as we say in Spanish : love must be proved by facts and not by reasons. What one does is what counts and not what one had the intention of doing.

We all know that Art is not truth. Art is a lie that makes us realize truth, at least the truth that is given us to understand. The artist must know the manner whereby to convince others of the truthfulness of his lies. If he only shows in his work that he has searched, and researched, for the way to put over lies, he would never accomplish anything.

The idea of research has often made painting go astray, and made the artist lose himself in mental lucubrations. Perhaps this has been the principal fault of modern art. The spirit of research had poisoned those who have not fully understood all the positive and conclusive elements in modern art and has made them attempt to paint the invisible and, therefore, the unpaintable.

They speak of naturalism in opposition to modern painting. I would like to know if anyone has ever seen a natural work of art. Nature and art, being two different things, can not be the same thing. Through art we express our conception of what nature is not.

51. The sentence "when I paint, my object is to show what I have found and not what I am looking for."

1) a digression from the main point of the passage.
2) a denial of an accusation.
3) an explanation of one of "several sins"
4) a false statement that the author intends to disprove.

52. The statement 'Art is not truth' implies that .....

1) artists are liars and are basically untrust workers.
2) we should not take art too seriously.
3) art gives us more than truth; it gives us understanding.
4) we must accept the idea that truth comes in many forms.

53. According to Picasso the problem with modern art is it is .....

1) obscure **2) vague**
3) abstract **4) abstruse**

प्रश्न क्र. 51 ते 53 : पुढील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे द्या.

पेब्लो पिकासो विसाव्या शतकातला अतिशय प्रभावशाली चित्रकार होता. माझ्या मते शोध घेणे याला चित्रकाराच्या लेखी काही महत्त्व नाही. खरे महत्त्व आहे ते सापडण्याला. खाली मान घालून जमीनीकडे एकटक बघणाऱ्या व आयुष्यभर नशीबाच्या भरवश्यावर राहणाऱ्या माणसाच्या मागे जाण्यास कोणीही तयार होणार नाही. जो व्यक्ती स्वत: काहीतरी शोधतो, मग ते काहीही असो किंवा त्याच्यासाठी ते वंछित असो किंवा नसो, अशी व्यक्ती आपल्या कुतुहलाचा विषय ठरते. माझ्यावरती जे अनेक पापकृत्ये करण्याचे आरोप लावले गेले आहेत त्यापैकी सर्वांत खोटा आरोप म्हणजे हा की मी माझ्या कलाकृती साकारताना 'संशोधनाची वृत्ती' कलाकृतीचे प्रमुख उद्दिष्ट म्हणून उरात बाळगतो. जेव्हा मी चित्र रंगवितो तेव्हा माझा उद्देश्य 'मला काय सापडले आहे' हे दाखविणे असतो. 'मी काय शोधतो आहे' हे सांगणे नव्हे. कलेमध्ये 'हेतू' केवळ पुरेसा नाही. स्पॅनिश मध्ये अशी एक म्हण आहे की प्रेम सिद्ध करण्यासाठी वस्तुस्थिती जन्य गोष्टी महत्त्वाच्या आहेत, तर्क नव्हे. व्यक्ती कुठल्या हेतूने कार्य करते हे महत्त्वाचे नसून ती काय कार्य करते हे अधिक महत्त्वाचे.

कला ही सत्य नव्हे हे सर्वज्ञात आहे. कला अशी असत्य बाब आहे जी आपणाला सत्याचे दर्शन घडविते, असे सत्य जे आपणाला भासविले जाते. आपल्या असत्यातील सत्य पटवून सांगण्याचे कौशल्य किंवा पद्धत कलाकाराला अवगत असली पाहिजे. जर कलाकाराने आपल्या कलाकृतीमध्ये असत्याला सत्य दाखविण्यासाठी केलेल्या पद्धतींच्या वापराविषयीचे संशोधन केवळ दाखविले तर त्यास यश मिळणार नाही. संशोधनाच्या कल्पनेने चित्रकलेला नेहमीच भरकटविलेले आहे आणि चित्रकाराला गहन चिंतनामधे गुंगविले आहे. बहुतेक आधुनिक कलेमधले हे प्रमुख वैगुण्य असावे. संशोधन वृत्तीने त्या सर्वांची बुद्धी विषाक्त केली ज्यांना आधुनिक चित्रकला (मॉडर्न आर्ट) मधील चांगल्या व विश्वसनिय गाष्टी पूर्णपणे कळल्या नाहीत. म्हणून अदृश्य, रंगविण्यासारखे नसलेल्या गोष्टी सुद्धा चित्रित करण्याचा प्रयत्न केला गेला.

आधुनिक चित्रकला निसर्गवादाच्या विरोधी आहे असे मानून चर्चा केली जाते. नैसर्गिक कलाकृती पाहिली आहे अशी कुणी व्यक्ती असेल का हे जाणून घेण्याची मला इच्छा आहे. निसर्ग व कला या दोन भिन्न गोष्टी आहेत.

प्रश्न क्र. 51 : जेव्हा मी चित्र रंगवितो तेव्हा माझा उद्देश 'मला काय सापडले आहे' हे दाखविणे असतो, 'मी काय शोधतो आहे हे सांगणे नव्हे.' हे वाक्य .....

1) उताऱ्याच्या मूळ मुद्याला सोडून आहे.
2) लेखकावरील आरोपाचे खंडन आहे.
3) केलेल्या अनेक पापकृत्यांचे स्पष्टीकरण आहे.
4) एक खोटे विधान आहे जे लेखक खोटे सिद्ध करू इच्छितो.

प्रश्न क्र. 52 : 'कला म्हणजे सत्य नव्हे' त्या विधानाचा अर्थ ...

1) कलाकार हे खोटारडे असतात आणि मूळत: विश्वासर्ह नसतात.
2) आपण कलेला खूप गांभीर्याने घेऊ नये.
3) कला आपणाला सत्यापेक्षाही जास्त महत्त्वाचे काही देते, कला आपणास 'जाण' (समज) देते.
4) आपण हे मान्य करायला पाहिजे की सत्य हे अनेक रूपांमध्ये दिसते.

प्रश्न क्र. 53 : पिकासोच्या मते आधुनिक कलेची समस्य ही आहे की ती ..... आहे.

1) अस्पष्ट **2) संदिग्ध** **3) अमूर्त** **4) दुर्बोध**

Question no. 54 to 56. Read the following passage carefully and answer the questions that follow.

Tapestries are made of looms. Their distinctive weave is basically simple : the coloured weft threads interface regularly with the monochrome warps, as in darning or plain cloth, but as they do so, they form a design by reversing their direction when a change of colour is needed. The wefts are beaten down to cover the warps completely. The result is a design or picture that is the fabric itself, not one laid upon a ground like embroidery, a print, or brocading. The back and front of a tapestry show the same design. The weaver always follows a preexisting model, generally a drawing or painting known as the cartoon, which in most cases he reproduces as exactly as he can. Long training is needed to become a professional tapestry weaver. It can take as many as a year to weave a yard o finely woven tapestry.

Tapestry - woven fabrics have been made from China to Peru and from early times to the present day, but large wall hangings in this technique, mainly of wool, are typically Northern European. Few examples predating the late fourteen century have survived, but from about 1400, tapestries were an essential part of aristocratic life. The prince or great nobleman sent his plate and his tapestries ahead of him to furnish his castles before his arrival as he travelled through his domains; both had the same function, to display his wealth and social position. It has frequently been suggested that tapestries helped to heat stone-walled rooms, but this is a modern idea; comfort was of minor importance in the Middle Ages. Tapestries were portable grandeur, instant splendour, taking the place, north of the Alps, of painted frescoes further south. They were hung without gaps between them covering entire walls and often doors as well. They were usually commissioned or bought as sets, or "chambers", and constituted the most important furnishings of any grand room, except for the display of the plate, throughout the Middle Ages and the sixteenth century. Later, woven fabrics ornamental wood carvings, stucco decoration and painted leather gradually replaced tapestry as expensive wall coverings, until at last wall paper was introduced in the late eighteenth century and eventually swept away almost everything else.

In England, during the second half of the century, William Morris attempted to reverse this trend and to bring tapestry weaving back to its true principles, those he considered to have governed it in the Middle Ages. He imitated the medieval tapestries in both style and technique using few warps to the inch, but he did not make sets; the original function for which tapestry is so admirably suited - grandly covering the walls of a room - could not be revived. Morris's example has been followed, though with less imitation of medieval style, by many weavers of the present century, whose coarsely woven cloths hang like single pictures and can be admired as examples of contemporary art.

54. The primary function for which tapestry is woven is .....

1) to showase the weavers skill.
2) to help heat stone–walled rooms.
3) to provide sumptuous surroundings for life of pomp and grandeur.
4) to display the nobleman's wealth and social position.

55. In contrast to nineteenth century tapestries, contemporary tapestries .....

1) are displayed in sets of panels.
2) echo medieval themes.
3) have a less fine weave
4) faith fully copy oil paintings.

56. The primary purpose of the passage is to .....

1) explain the process of tapestry making.
2) analyze the reasons for the decline in popularity of tapestries.
3) provide a historical perspective on tapestry making.
4) contrast the ancient and modern schools of tapestry.

प्रश्न क्र. 54 ते 56 : पुढील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा व त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

वेलबुट्टीदार पडदे हे विणकराच्या मागावर तयार केले जातात. त्यांची भिन्नत्वदर्शक वीण ही मुळात साधी असते. ज्यामध्ये रंगीत धाग्यांची आडवी वीण ही यथाक्रम एकाच प्रकारच्या धाग्यांना जोडलेली असते; जसे की रफ्फ्मध्ये किंवा साध्या कापडावर असते, परंतु अशा प्रकारची वीण तयार होत असताना रंग बदलण्यासाठी धागे त्यांची दिशा बदलून एका प्रकारची नक्षी तयार करतात. आच्छादन झाकण्यासाठी वीण ही अतिशय बारीक पद्धतीने केली जाते. त्याची परिणती ही एखाद्या विशिष्ट रचनेत किंवा चित्रात होते की जे मुळात विणलेले कापड असते; ते पृष्ठभागावर काढलेले नक्षीकाम, ठसा किंवा जरीकाम नसते. वेलबुट्टीदार पडद्याची मागील व समोरील बाजू एकाच प्रकारची नक्षी दर्शवितात. विणकर हे बहुधा अस्तित्वात असलेल्या रचना वापरतात; जसे की एखादे चित्र किंवा रंगवलेले चित्र को जे व्यंगचित्र म्हणून ओळखले जाते. बऱ्याचदा अशा प्रकारचे व्यंगचित्र जसेच्या तसे उतरविण्याचा प्रयत्न विणकर करतो. व्यावसायिक वेलबुट्टीदार पडद्यांचा विणकर होण्यासाठी दिर्घकालीन अनुभवाची आवश्यकता असते. साधारणत: एक यार्ड लांबीचा पडदा व्यवस्थितपणे विणण्यासाठी एक वर्षाचा कालावधी लागतो.

विणकाम असलेले बुट्टीदार पडद्यांचे कापड हे चीनपासून ते पेरू पर्यंत व अगदी प्रारंभापासून तर आत्तापर्यंत तयार केले जाते. परंतु लोकरीच्या लांबलचक झालरींच्या भिंतींचे कौशल्ये ही सर्वसाधारणपणे उत्तर युरोपातील आहेत. चौदाव्या शतकाच्या पूर्वीची काही उदाहरणे अस्तित्वात आहेत; परंतु साधारणपणे 1400 सनापासून बुट्टीदार पडदे हे उच्चकुलीन वर्गाच्या जीवनाचा अत्यावश्यक भाग होते. राजकुमार किंवा सरदार हे आपल्या आगमना अगोदर तबक व बुट्टीदार पडदे हे किल्ला सुसज्ज करण्यासाठी पाठवित असत. दोन्ही गोष्टींचा उद्देश एकच होता की आपल्या संपत्तीचे प्रदर्शन करणे व त्यातून आपली सामाजिक पत दाखविणे. बऱ्याचदा असे म्हणले जाते की बुट्टीदार पडद्यांचा वापर हा दगडीकाम असलेल्या खोल्यांना ऊब देण्याचे काम करत; परंतु ही आधुनिक कल्पना होय. मध्ययुगीन काळात सुखसोयी ह्या कमी महत्त्वाच्या मानल्या जात. बुट्टीदार पडदे हे सहजगत्या हलविण्याजोगे वैभव होते; जणुकाही जागा हलविण्यासारखे; गिलाव्यावरील उत्तरेकडील आल्पस पर्वत रांगा दक्षिणेकडे नेण्यासारखे ते अशा पद्धतीने टांगले जात की त्यांच्यामध्ये थोडे देखील अंतर नसे व ते सर्व भिंत व्यापून टाकत आणि बऱ्याचदा दारे देखील झाकली जात. अनेकदा पडदे हे खास पद्धतीने बनवून घेतले जात किंवा त्यांचा संच विकत घेण्यात येत असे; किंवा एखाद्या 'दालनाच्या' सुसज्जतेसाठी पडदे हे अतिमहत्त्वाचे असत. केवळ तबक दर्शविण्याचा भाग सोडून; मध्ययुगीन व सोळाव्या शतकात त्यांचा वापर सरसकट केला जाई. नंतरच्या काळात रेशमी कपडे, लाकडावरील कलाकुसर, भिंत्तीवरील गिलावा आणि रंगवलेले कातडे अशा महागड्या गोष्टींनी बुट्टीदार पडद्यांची जागा घ्यावयास सुरुवात केली आणि त्यानंतर अठराव्या शतकाच्या शेवटी भित्ती कागदाचा प्रवेश झाला व त्यानंतर इतर सर्व गोष्टी बाजूला सारल्या गल्या.

इंग्लंडमध्ये त्याच शतकाच्या उत्तरार्धात मॉरिस यांनी अस्तित्वात असलेला कल बदलविण्याचा प्रयत्न केला आणि बुट्टीदार पडद्यांना त्यांचे पूर्वीचे मध्ययुगीन कालीन वैभव मिळवून देण्याचा प्रयत्न केला. त्याने मध्ययुगीनकाळातील बुट्टीदार पडद्यांची शैली आणि कौशल्य यांची नक्कल करण्याचा प्रयत्न केला; परंतु तो तशा प्रकारचे संच बनवू शकला नाही. बुट्टीदार पडद्यांचा मूळ हेतू हा दालनांच्या भिंती रुबाबदारपणे आच्छादिने हा होता, परंतु त्या उद्देशाचे पुर्नजीवन होऊ शकले नाही. मॉरिसचा प्रयोग अनेकांनी अवलंबण्याचा प्रयत्न केला; अर्थात कमीत कमी मध्यकालीन शैलीची नक्कल करून चालू शतकात अनेक विणकरांचे विणलेले भरभरीत कपडे हे केवळ एखाद्या चित्राप्रमाणे उभे राहिले आणि ज्यांचे कौतुक केवळ समकालीन कलेचे उदाहरण म्हणून केले जाईल.

प्रश्न क्र. 54 : वेलबुट्टीदार कापड विणण्यामागील प्रमुख कारण .....

1) विणकराच्या कौशल्याचे प्रदर्शन करणे.
2) दगडी भिंतीच्या खोली उबदार करणे.
3) भपकेबाज व आलिशान जीवनाचे प्रदर्शन करण्यासाठी खर्चिक वातावरण तयार करणे.
4) अमीर / सरदारांच्या संपत्तीचे व उच्च सामाजिक स्तराचे प्रदर्शन करणे.

प्रश्न क्र. 55 : एकोणिसाव्या शतकातील वेलबुट्टीदार कापडाच्या तुलनेत समकालीन कापड .....

1) फलकांच्या संचामध्ये प्रदर्शित केले जाते.
2) मध्ययुगीन विषय भासवतात.
3) कमी बारीक विणकामाचे असते.
4) हूबेहूब तैलचित्राची नक्कल करते.

प्रश्न क्र. 56 : उताऱ्याचा प्राथमिक उद्देश .....

1) वेलबुट्टीदार कापड विणण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करून सांगणे आहे.
2) वेलबुट्टीदार कापडाच्या घसरत्या लोकप्रियतेचे परीक्षण करणे.
3) वेलबुट्टीदार कापड बनविण्याच्या ऐतिहासिक दृष्टीकोन समोर ठेवणे.
4) वेलबुट्टीदार कापडाच्या प्राचीन व आधुनिक पद्धतींचा फरक दाखविणे.

Question no. 57 to 59. Read the following passage carefully and answer the questions that follow.

NATO was formed in April 1949 because of a fear by its original signatories – Belgium, Canada, Demmork, France, Ireland, Italy, Luxembourg the Netherlands, Norwas, Portugal the United Kingdom and the United Kingdom and the United states – that the Soviet Union posed a major threat to their security. Its central provision is Article 5, which states: "The parties agree of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all."

NATO is a grand alliance. It is, however, when grand alliance were formed in the past – such as those that put down Napoleon, Kaiser Wilhelm and Adolph Hitler – they were formed after an act of agression occured. The purpose of NATO is twofold: deterrence and defence. The very act of forming a peacetime alliance, it was believed, would serve to deter agression by the Soviet Union. If deterrence failed, however the alliance would be politicalty United and militarily strong so as to protect its members from a soviet victory.

Certain factors underlay the formation of NATO. These involved supremacy of the United states as a nuclear power, the fear of soviet policies and the economic conditions of the Europeans. First, in April 1949, the United states had a monopoly of nuclear weapons. The United states could carry those weapons to the soviet Union itself by relying on its air bases in Western Europe and Africa. NATO members could belreve that the American nuctear forces offered a credible deterrent to soviet aggression.

Second, it seemed to NATO members that the soviet Union in particular and communism in general posed a threat to western security. The post - World war II period was characterised by such apparent threats as a civil war in Greece, Communist takeover in France and Italy, a soviet inspired communist takeover of Czechoslovakia in 1948 and a blockade of allied surface routes to Berlin in 1948.

Third, Western Europe was devastated by world war II. It depended upon the United states for its economic support. The Marshall plan of 1947, in which the United States committed nearly $15 billion of economic aid to its Western European allies, was a reflection of that economic bond.

In the more than 35 years since NATO came into existence, there have been many changes in the conditions underlying NATO and in the coharacter of the alliance itself. No longer does the United State possess a monopoly of nuclear weapons, as it did until the 1960. During the Cuban missile crisis of 1962, the Soviet Union had about seventy long - range missiles that took 10 hours to fuel. This made Soviet missiles easily vulnerable to an American attack before they could be launched. Even as late as the Yom Kippur war of 1973, the United States had a superiority of about 8 to 1 in nuclear warheads.

In addition, NATO's membership grew. Greece and Turkey joined the alliance in 1952, and West Germany entered in 1955. West Germany's entrance into NATO was the immediate cause of the establishment in 1955 of the equivalent Soviet alliance defense organization – the Warsaw pact. In 1982, Spain became the sixteenth member of NATO.

57. With reference to the NATO, the word 'deterrence inplies.'

1) the discouragement of attack by other nations, especially the Soviet Union.
2) the size of the NATO alliance relative to that of earlier alliances.
3) the strength of the NATO member nations with regard to the rest of Europe.
4) the possible aggressive behavior of the Soviet Union.

58. The formation of NATO accurred for all the following rasons except

1) democratic uprising in France.
2) military strength of the United States.
3) European need for monetary support.
4) apprehension about the spread of communism.

59. Which of the following is true ?

1) The alliance would be economically beneficial to the United States.
2) The Cuban missile crisis refers to the vunerable soviet missile exposed to American attack.
3) Communism was viewed as apotential threat to Western security post World War II by the Soviet Union.
4) The NATO is a grand alliance formed after an attack of aggession with the purpose of deterrence and defence.

प्रश्न क्र. 57 ते 59 : पुढील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे द्या.

'नॅटो'ची स्थापना एप्रिल १९४९ मध्ये याचे मूळ सदस्य देश बेल्जियम, कॅनडा, डेन्मार्क, फान्स, आयर्लंड, इटली, लुक्झेनबर्ग, नेदरलँडस्, नॉर्वे, पोर्तुगाल, इंग्लंड आणि अमेरिका यांनी सोव्हियत युनियन कडून त्यांच्या सुरक्षेला धोका असल्याची भीती व्यक्त केल्यामुळे झाली. कलम ५ मध्ये नमूद केलेली याची मध्यवर्ती कल्पना अशी आहे. सर्व सदस्य देश याबाबत सहमत असतील की युरोप आणि उत्तर अमेरिकेतील त्यांच्यापैकी एका किंवा त्याहून जास्त देशांवर शस्त्रास्त्र हल्ला झाला तर तो त्या सर्वांवरच आक्रमण झाल्यासारखा असेल.

नॅटो ही एक मोठी संघटना आहे. परंतु ही मोठी संघटना अगोदरच्या संघटनांपेक्षा थोडी वेगळी आहे. अगोदरच्या ज्या मोठ्या संघटना स्थापन झाल्या की ज्यांनी नेपोलियन, कैसर विल्हेल्म आणि ॲडॉल्फ हिटलर सारख्यांचा पराभव केला. परंतु त्या संघटना आक्रमण होऊन गेल्यानंतर स्थापन झाल्या होत्या. प्रतिकार आणि सुरक्षा हे नॅटोचे दोन प्राथमिक उद्देश आहेत. शांतता काळात स्थापन झालेली ही संघटना सोव्हिएत सुनियनच्या आक्रमणाला प्रतिकार करेल असा विश्वास होता. भलेही प्रतिकार अयशस्वी झाला तरी या संघटनेच्या सदस्य देश राजकीयदृष्ट्या एकत्र येतील आणि लष्करीदृष्ट्या भक्कम बनतील की ज्यामुळे सोव्हिएतचा विजय ते हाणून पाडतील.

नॅटोच्या स्थापनेमध्ये काही घटक महत्त्वाचे मानले गेले. त्यामध्ये अमेरिकेची आण्विक ताकद, सोव्हिएतच्या धोरणांची भीती आणि युरोपियन लोकांची आर्थिक स्थिती हे होत. सुरुवातीला एप्रिल १९४९ मध्ये अमेरिकेचा आण्विक शस्त्रास्त्रांमुळे वरचष्मा होता. त्यांच्या पश्चिम युरोप आणि अफिकेमध्ये असलेल्या काही हवाई अड्यांच्या सोईमुळे अमेरिकेची ही शस्त्रास्त्रे सोव्हिएत युनियनमध्ये घेऊन जाण्याची क्षमता होती. अमेरिकेच्या आण्विक ताकदीमुळे सोव्हिएतला चांगला प्रतिकार झाल्याचा नॅटोच्या सदस्य देशांना विश्वास होता.

दुसरे म्हणजे या सदस्य देशांना असेही वाटत होते की विशेषत: सोव्हिएत युनियन आणि कम्युनिझममुळे पाश्चात्य सुरक्षेला धोका पोचत

होता. दुसऱ्या जागतिक महायुद्धानंतरचा काळ हा ग्रीसमधील नागरी युद्ध, फान्स आणि इटलीमध्ये कम्युनिस्टने घेतलेली सत्ता, सोव्हिएयतच्या प्रेरणेने कम्युनिस्टने १९४८ मध्ये घेतलेली सत्ता आणि १९४८ मध्य बर्लिनचे अडविलेले रस्ते अशा प्रकारच्या धोक्यांचा काळ होता.

तिसरी गोष्ट म्हणजे पश्चिम युरोप दुसऱ्या जागतिक महायुद्धामुळे उद्ध्वस्त झाला होता आणि आर्थिक आधारासाठी अमेरिकेवर अवलंबून होता. १९४७ च्या मार्शल योजनेनुसार अमेरिकेने आपल्या पश्चिम युरोपियन सहकारी देशांना १५०० कोटी डॉलरची मदत केली होती. यावरून त्यांच्यातील आर्थिक संबंध दिसून येतात.

'नॅटो' अस्तित्वात आल्याच्या ३५ वर्षानंतर या संघटनेच्या तरतूदी आणि मूळ ढाचा यामध्ये बराच बदल झाल्याचे दिसून येते. 1960 पर्यंत अमेरिकेचे आण्विक शस्त्रास्त्रांमध्ये जे वर्चस्व होते ते आता राहिलेले नाही. १९६२ मधील क्युबाच्या क्षेपणास्त्र संकटाच्यावेळी सोव्हिएत युनियनकडे लांब पल्ल्याची ७० क्षेपणास्त्रे होती की ज्यांना इंधन भरण्यासाठी १० तासांची आवश्यकता पडली. त्यामुळे सोव्हिएतची ही क्षेपणास्त्रे सोडण्याअगोदरच अमेरिकी आक्रमणाला बळी पडली.

यान किप्पुरच्या १९७३ च्या युद्धापर्यंत अमेरिकेचे अण्वस्त्र शक्तीमध्ये प्रचंड वर्चस्व होते आणि त्यांची आण्विक ताकद ८ : १ अशा वरचढ प्रमाणात होती.

नॅटोची सदस्य संख्या वाढली. ग्रीस आणि तुर्की १९५२ मध्ये या संघटनेशी जोडले गेले तर १९५५ मध्ये पश्चिम जर्मनीने प्रवेश केला. पश्चिम जर्मनीचा १९५५ मधील 'नॅटो'तील प्रवेश हा त्याचवर्षी वॉरसॉ करारानुसार स्थापन केली गेलेली समकक्ष सोव्हिएत सुरक्षा संघटना हे तत्काळ कारण होते. १९८२ मध्ये स्पेन हा 'नॅटो'चा सोळावा सदस्य देश बनला.

प्रश्न क्र. 57 : 'नॅटो'च्या संदर्भात 'प्रतिरोध' हा शब्द काय सुचवितो?

1) इतर देशांना आक्रमणासाठी आणि खास करून सोव्हिएत युनियनला परावृत्त करण्यासाठी

2) अगोदरच्या संघटनांपेक्षा 'नॅटो' चा आकार मोठा असणे.

3) उर्वरित युरोपपेक्षा नॅटोची सदस्यसंख्या जास्त असणे.

4) सोव्हिएत युनियनची संभाव्य आक्रमक भूमिका

प्रश्न क्र. 58 : नंटोचे संघटन खालीलपैकी कुठल्या कारणाव्यतिरिक्त झाले होते?

1) फान्समधील लोकशाहीचा उदय

2) अमेरिकेची लष्करी ताकद

3) युरोपची आर्थिक गरज

4) कम्युनिझमच्या प्रसाराविषयी भय

प्रश्न क्र. 59 : खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?

1) ही संघटना आर्थिकदृष्ट्या अमेरिकेला फायदेशीर ठरेल.

2) क्युबा क्षेपणास्त्र संकट अमेरिकेच्या आक्रमणापुढे सोव्हिएतचे क्षेपणास्त्र भक्ष्य झाल्याशी संबंधित आहे.

3) दुसऱ्या महायुद्धानंतर सोव्हिएत युनियनच्या कम्युनिझममुळे पाश्चिमात्य सुरक्षेला संभाव्य धोका होता.

4) नॅटो ही एक मोठी संघटना आक्रमण होऊन गेल्यानंतर प्रतिकार आणि सुरक्षेच्या उद्देश्याने स्थापन केली गेली.

Question nos. 60 and 61 : L, M, N, O, S, T, U and V are the eight villages, out of which four villages are located on either side of the road running east west. Each village has different population. The most thickly populated village is neither located on any of the end nor it is facing south. Village T has least population and is exactly opposite to village U. Village N faces north. Village U is having more population than village L but less population than village M which in turn is having less population than village N. Village O is exactly opposite to village S which faces north. Village V is third from village T and second from village L on west side. Village V is having more population than village S but less population than village O which is having less population than village L. Then –

60. Which village is across the road opposite to the thickly populated village ?

1) O 2) L 3) T 4) M

61. How many villages have population less than village O?

1) 5 2) 4 3) 3 4) 2

प्रश्न क्र. 60 व 61 : L, M, N, O, S, T, U आणि V ही आठ खेडेगावे अशी आहेत की ज्यापैकी चार खेडेगाव पूर्व–पश्चिम जाणाऱ्या रस्त्यावर समोरासमोर वसलेली आहेत. प्रत्येक खेडेगावाची लोकसंख्या वेगळी आहे. सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेले खडेगाव कोणत्याही टोकाला नाही व दक्षिणाभिमुखी नाही. T या खेडेगावाची लोकसंख्या सर्वात कमी आहे व ते U या खेडेगावाच्या बरोबर समोर आहे. N हे खेडेगाव उत्तरेकडे तोंड करून वसले आहे. U या खेडेगावाची लोकसंख्या L या खेडेगावापेक्षा जास्त आहे परंतू N या खेडेगावापेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या M या खेडेगावापेक्षा कमी आहे. O हे खेडेगाव S या उत्तराभिमुख खेड्याच्या समोर आहे. V हे खेडेगाव T या खेडेगावापासून तिसरे व L या खेडेगावापासून दुसरे पश्चिमेकडे आहे. V या खेडेगावाची लोकसंख्या S या खेडेगावाच्या लोकसंख्येपेक्षा जास्त आहे पण L या खेडेगावापेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या O या खेडेगावाच्या लोकसंख्येपेक्षा कमी आहे. तर –

60. सर्वाधिक लोकसंख्या असलेल्या खेड्याच्या समोरील रस्त्याच्या विरुद्ध बाजूला समोर कोणते खेडेगाव आहे?

1) O 2) L 3) T 4) M

61. किती खेडेगावाची लोकसंख्या O या खेडेगावापेक्षा कमी आहे?

1) 5 2) 4 3) 3 4) 2

Question nos. 62 and 63 : In the following questions some numbers are given which forms a group according to one of the rules given in the four alternatives. Which rule defines the group correctly?

62. 400, 121, 9, 81

1) Square a number and add to it three times a number

2) Cube a number and subtract two from it.

3) Multiply a number by three and add five to the product.

4) Divide the number by four, add one to the quotient and square.

63. –1, 25, 727, 998

1) Square a number and add to it three times a number

2) Cube a number and subtract two from it.

3) Multiply a number by three and add five to the product.

4) Divide the number by four, add one to the quotient and square.

प्रश्न क्र. 62 व 63 : खालील प्रश्नांमध्ये काही संख्या दिल्या आहेत ज्या पर्यायात दिलेल्या नियमांपैकी गट तयार करतात. कोणता नियम योग्य रितीने तो गट निश्चित करेल ?

62. 400, 121, 9, 81

1) संख्येचा वर्ग करा व त्यात संख्येची तिप्पट मिळवा.

2) संख्येचा घन करा आणि त्यातून दोन वजा करा.

3) संख्येला तीनने गुणा व गुणाकारात पाच मिळवा.

4) संख्येला चारने भागा, भागाकारात एक मिळवा व वर्ग करा.

63. –1, 25, 727, 998

1) संख्येचा वर्ग करा व त्यात संख्येची तिप्पट मिळवा.

2) संख्येचा घन करा आण त्यातून दोन वजा करा.

3) संख्येला तीनने गुणा व गुणाकारात पाच मिळवा.

4) संख्येला चारने भागा, भागाकारात एक मिळवा व वर्ग करा.

Question no. 64 : How many maximum triangles are there in the following figure ?

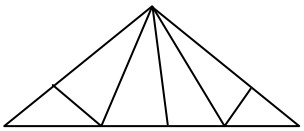

प्रश्न क्र. 64 : वरील आकृतीत जास्तीत जास्त किती त्रिकोण आहेत ?

1) 6 2) 12 3) 14 4) 20

Question no. 65 : In an year 16th June was Friday. What will be the date on first Friday in July of the same year?

प्रश्न क्र. 65 : एका वर्षी 16 जून शुक्रवारी होता तर त्या वर्षी जुलै महिन्यात पहिल्या शुक्रवारी कोणती तारीख असेल?

1) 7 2) 8 3) 2 4) 9

Question nos. 66 and 67 : There is some relation between two numbers on the left side of sign : :. The same relation exists between two numbers on the right side of sign : :. Find the number amongst the alternatives which will appear at the question mark.

प्रश्न क्र. 66 व 67 : चिन्ह : : च्या डावीकड असलेल्या दोन संख्यात काही संबंध आहे. तोच संबंध चिन्ह : : च्या उजवीकडे असलेल्या दोन संख्यांमध्ये आहे. पर्यायातील अशी संख्या शोधा जी प्रश्नचिन्हाच्या जागी येईल.

66. 16 : 125 : : 36 : ?

1) 216 2) 512 3) 49 4) 343

67. 8 : 448 : : 11 : ?

1) 1210 2) 1110 3) 1221 4) 729

Question no. 68 : If Q is son of P, T is son of S. Q has married to R who is daughter of S. Then what is the relation of S with Q ?

1) Father in law 2) Mother in law

3) Either 1 or 2 4) None of the above

प्रश्न क्र. 68 : जर Q हा P चा मुलगा आहे. T हा S चा मुलगा आहे. Q ने S ची मुलगी असलेल्या R शी लग्न केले आहे, तर S चे Q शी नाते काय?

1) सासरा 2) सासू

3) 1 किंवा 2 4) वरीलपैकी कोणतेच नाही.

Question no. 69 : Study the Venn diagram given below and answer the question that follows.

प्रश्न क्र. 69 : खाली दिलेल्या वेन आकृतीचा अभ्यास करा व त्यानंतर प्रश्नाचे उत्तर द्या.

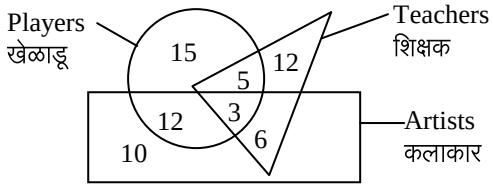

69 . How many artists are players ?

69 . किती कलाकार खेळाडू आहेत ?

1) 15 2) 12 3) 10 4) 20

Question no. 70 : How many pairs of digits are there in 3716482351 which have as many digits as in number series arranged in increasing order ?

1) 7 2) 12 3) 10 4) 9

प्रश्न क्र. 70 : 3716482351 या संख्येत अंकांच्या अशा किती जोड्या आहेत की ज्यामध्ये संख्येत असलेले अंक व चढत्या क्रमाने लिहिलेल्या संख्यामालिकेत असणारे अंक समान आहेत ?

1) 7 2) 12 3) 10 4) 9

Question no. 71 : An alphabetical series is given in the following question. Some letters in the series are missing, which are given in the opposite direction in one of the alternatives. Find the same.

प्रश्न क्र. 71 : खालील प्रश्नात एक मूळाक्षरमालिका दिली आहे. मालिकेतील काही अक्षरे वगळलेली आहेत. पर्यायातील एकात ती वगळलेली अक्षरे उलट क्रमाने दिलेली आहेत. तो पर्याय शोधा.

R_ S E _ O S _ R O _ E

1) ORES 2) SERO 3) OOSR 4) RSOO

Question no. 72 : Which number amongst the alternatives will appear at the question mark ?

प्रश्न क्र. 72 : पर्यायांपैकी कोणती संख्या प्रश्नचिन्हाच्या जागी येईल?

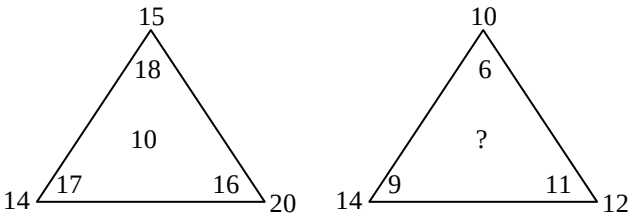

1) 10 2) 9 3) 12 4) 11

Question no. 73 : Which of the following is a wrong term in the given numerical series ?

प्रश्न क्र. 73 : दिलेल्या सख्यामालिकेतील, खालीलपैकी कोणते पद चुकीचे आहे ?

243, 81, 27, 9, 3, 0

1) 9 2) 0 3) 243 4) 3

Question no. 74 : In a circle of 25 cm radius chord AB || CD, AB = 40, CD = 30, then the distance between AB and CD will be .....

1) 35 2) 20 or 5

3) 20 or 35 4) 35 or 5

प्रश्न क्र. 74 : जर 25 सेमी त्रिज्या असलेल्या वर्तुळामध्ये जीवा AB || CD, AB = 40, CD = 30 तर AB आणि CD मधील अंतर खालीलपैकी कोणते असेल?

1) 35 2) 20 किंवा 5

3) 20 किंवा 35 4) 35 किंवा 5

Question no. 75 : प्रश्न क्र. 75 :

If / जर $x = \sqrt{\frac{3x+9}{2}}$ $\therefore x = ?$

1) $3, \frac{3}{2}$ **2)** $3, -\frac{3}{2}$ **3)** $-3, \frac{3}{2}$ **4)** $-3, -\frac{3}{2}$

Question no. 76 : प्रश्न क्र. 76 :

If / जर $\sqrt{0.04 \times 0.4 \times a} = 0.4 \times 0.04 \times \sqrt{b}$

then / तर $\frac{a}{b}$ = ...

1) 0.016 2) 0.16 3) 1.0 4) 16

Question no. 77 : The diagonals of a quadrilateral ABCD intersect at right angle. If AC = 15, BD = 18, then which of the following is the area of ☐ ABCD ?

प्रश्न क्र. 77 : ☐ ABCD चे कर्ण परस्परांना काटकोनात छेदतात, जर AC = 15, BD = 18 तर ☐ ABCD चे क्षेत्रफळ खालीलपैकी कोणते?

1) 33.5 2) 66 3) 270 4) 135

Question nos. 78 to 80 :

The following three questions are based on **a Passage** in English to test the comprehension of English Language and therefore **both the Passage and the questions on it do not have Marathi version.** Read the following passage carefully and answer the questions that follow.

पुढील तीन प्रश्न इंग्रजी भाषेची समज तपासण्यासाठी असल्याने परिच्छद व त्यावरील प्रश्नांचे मराठी भाषांतर देण्यात आलेले नाही. पुढील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे द्या.

The greatest enemy of mankind, as people have discovered is not science, but war. Science merely reflects the social forces by which it is surrounded. It is found that when there is peace, science is constructive, when there is war, science is perverted to destructive ends. The weapons which science gives us, do not necessarily create war, these make war more terribl.e Until now, it has brought us to the doorstep of doom. Our main problem is therefore, not to curb science, but to stop war – to substitute law for force, and intemational government for anarchy in the relations of one nation with another. That is a job in which everybody must participate, incuding scientists. But the bomb of Hiroshima suddenly woke us to the fact that we have very little time. The hour is late and our work has scarely begun. Now we are face to face with this urgent question : "Can education and toterance, understanding and creative intelligence run fast enough to keep us abreast of our own mounting capacity to destroy?" That is the question which we shall have to answer one way or the other in this generation. Science must help us in the answer, but the main decision lies within ourselves.

Question no. 78 : According to the author, the real enemy of mankind is not science but war because .....

1) science during wars is very destructive.
2) science merely invents the weapons with which war is fought.
3) the weapons that science invents necessarily lead to war.
4) the weapons invented by science do not cause war, though these make it more destructive.

Question no. 79 : An appropriate title for the passage would be .....

1) Science and the new generation.
2) Science and the social forces.
3) Science and the horrors of war.
4) Science and world peace.

Question no. 80 : According to the writer, the main problem we are faced with, is to .....

1) prevent scientists from participating in destructive activities.
2) abolish war.
3) stop scientific progress everywhere.
4) stop science from reflecting social forces.

Question nos. 81 to 83 :

The following three questions are based on **a Passage** in English to test the comprehension of English Language and therefore **both the Passage and the questions on it do not have Marathi version.** Read the following passage carefully and answer the questions that follow.

पुढील तीन प्रश्न इंग्रजी भाषेची समज तपासण्यासाठी असल्याने परिच्छेद व त्यावरील प्रश्नांचे मराठी भाषांतर देण्यात आलेले नाही. पुढील परिच्छेद काळजीपूर्वक वाचा व त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे द्या.

Atheletes and actors – let actors stand for the set of performing artists – share much. They share the need to make gesture as fluid and economical as possible to make out of a welter of choices the single, precicely right one. They share the need for thousands of hours of practice in order to train the body to become the perfect, instinctive instrument to express. Both athlete and actor, out of that abundance of emotion, choice, strategy, knowledge of the terrain, mood of spectetors, condition of others in the ensemble, secret awareness of injury or weakness, and as nearly an absolute concentration as possible so that all externalities are integrated, all distraction absorbed to the self, must be able to change the self so successfully that it changes us.

When either athelete or actor can bring all these skills to bear and focus them, then he or she will achieve that state of complete intensity and complete relaxation – complete coherence or integrity between what the performer wants to do and what the performer has to do. Then, the performer is free; for then, all that has been learned, by thousand of hours of practice and discipline and by repression of pattern becomes natural. Then intellect is upgraded to the level of an instinct.

81 : Which best describes what the author is doing in the parenthetical comment "let actors stand for the set of performing artists"

1) Indicating that actors should rise out of respect for the arts.
2) Defining the way in which he is using a particular term.
3) Emphasizing that actors are superior to other performing artists.
4) Correcting a misinterpretation of the role of actors.

82 : The phrase "bring all these skills to bear" in the begining of second para, is best taken to mean that the athlete .....

1) comes to endure these skills.
2) carries the burden of his talent.
3) applies these skills purposefully
4) causes himself to behave skillfully.

83 : According to the author, freedom for performers depends on .....

1) the internalization of all they have learned.
2) their subjection of the audience.
3) their willingness to depart from tradition.
4) the absence of injuries or other weaknesses.

Directions for following 7 questions : Given below are seven questions describing a situation and is followed by four possible responses. Indicate the response you find the most appropriate. Choose only one response for each question. The responses will be evaluated based on the level of appropriateness for the given situation.

Please attempt all the questions. There is no penalty for wrong answers for these seven quetions.

पुढील सात प्रश्नांसाठी सुचना : खाली सात प्रश्न दिले आहेत ज्यात प्रत्येकी एक घटना दिली आहे आणि त्यानंतर चार प्रतिक्रिया दिल्या आहेत. तुमच्या दृष्टीने त्यातील सर्वात योग्य प्रतिक्रिया नोंदवा. प्रत्येक प्रश्नाकरीता एकच पर्याय निवडा. उत्तरांचे मूल्यांकन, दिलेल्या घटने संदर्भात उपयोगितेच्या स्तरावर केले जाईल.

कृपया सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या. या सात प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरासाठी कोणताही दंड केला जाणार नाही.

Question no. 84 : You have set up a procedure in which only you take decision on all issues, letters are sent with your signature only. As a result, there is a strict discipline in the working and you have total control on the administration in your office. However, this also creates lot of difficulties in completion of work or there is lot of delay in completion of work. The public in general is therefore at inconvenience and is unhappy about you. As a good administrator, how would you change ? Give the preference of your action.

A) You will involve your colleagues in the decision making and train them accordingly.

B) You will allow your colleagues to take decision in your absence and get the information from them after you come back to your office.

C) You will insist that your colleagues should take decisions as per your instruction only and then take your permission for necessary action.

D) Even if the decision taken by your colleagues is not correct, you will take the responsibility of such decision.

1)A, B, D, C **2) A, C, B, D**
3) C, B, A, D **4) C, A, D, B**

प्रश्न क्र. 84 : तुमच्या निर्णयानंतरच तुमच्या कार्यालयातील पत्रे तयार व्हावीत, तुमची सही झाल्यानंतरच ती पाठविली जावीत अशी शिस्त तुम्ही तुमच्या कार्यालयात पाळत आला आहात. त्यामुळे तुमच्या कार्यालयावर तुमचे नियंत्रण अत्यंत उत्तम राहते. परंतू त्यामुळेच कामे पूर्ण होण्यात अनेक अडचणी निर्माण होतात किंवा त्यांना उशीर होत जातो आणि जनतेची नाराजी व गैरसोय होते. हे दोष टाळण्यासाठी एक चांगला प्रशासक म्हणून तुम्ही काय करू इच्छिता? तुमच्या कृतीचा प्रसंतीक्रम काय असेल?

अ) निर्णय प्रक्रियेत तुमच्या सहकाऱ्यांना सामावून घेऊन त्यांना प्रशिक्षित करणे.

ब) तुमच्या अनुपस्थितीत त्यांना निर्णय घेण्याची मुभा देणे व तुम्ही आल्यानंतर त्यांच्याकडून झालेल्या निर्णयांची माहिती करून घेणे.

क) तुमच्या सहकाऱ्यांनी तुम्ही सांगितल्याप्रमाणे निर्णय घेतल्यानंतर तुमची संमत्ती घेऊनच पुढील कार्यवाही करणे.

ड) तुमच्या सहकाऱ्यांचा निर्णय अयोग्य ठरला तरी त्याची जबाबदारी स्वत: स्वीकारणे.

1) अ, ब, ड, क **2) अ, क, ब, ड**
3) क, ब, अ, ड **4) क, अ, ड, ब**

Question no. 85 : One of your colleagues with whom you did not have good relations has met with an accident and therefore will not be able to run the project on which he was working. Your senior manager has called you and has requested you to take up this additional responsibility in addition to your own. This is certainly increasing your responsibilities and you are likely to be over burdened. What kind of response you will give to your manager ?

A) Tell him that you like to accept challenges and therefore you are ready to accept the additional responsibility.

B) Tell him that you will take up this additional responsibility only if the company is ready to pay extra remuneration to you.

C) You suggest some other person to assign this responsibility and avoid this extra burden on you.

D) Refuse directly to take up such additional burden and suggest that new candidates be recruited for this work.

1) A **2) B** **3) C** **4) D**

प्रश्न क्र. 85 : तुम्ही काम करीत असलेल्या कंपनीतील तुमच्या एका सहकाऱ्याला अपघात झाल्याने तो ज्या प्रकल्पावर काम करीत होता ते काम तो आता करू शकणार नाही. तुमचे व त्याचे वैयक्तिक संबंध फारसे चांगले नाहीत. तुमच्या वरिष्ठ मॅनेजरने तुम्हाला बोलवून तुम्ही ही जादा जबाबदारी घ्यावी असे सुचविले आहे. यामुळे तुमच्या कामाचा भार वाढणार असून जबाबदाऱ्याही वाढणार आहेत. तुमच्या मॅनेजरला तुम्ही कसा प्रतिसाद द्याल?

अ) त्यांना सांगाल की मला आव्हाने स्वीकारायला आवडते आणि म्हणून मी हे जास्तीचे काम करायला तयार आहे.

ब) त्यांना सांगाल की मी ही जास्तीची जबाबदारी स्वीकारीन, जर मला कंपनी जादा मोबदला देणार असेल तर.

क) तुम्ही स्वत: हे स्वीकारण्याऐवजी तुम्ही दुसऱ्या कुणा सहकाऱ्याला हे काम द्यावे असे सुचवून आपल्यावरची जबाबदारी टाळाल.

ड) तुम्ही हे काम नाकाराल व कंपनीने यासाठी नवीन व्यक्तीची निवड करावी असे सुचवाल.

1) अ **2) ब** **3) क** **4) ड**

Question no. 86 : You have worked very hard for long along with many of your colleagues on a welfare project. In order to know this new project the minister and other higher authorities of your department have been invited and you have made all kinds of arrangements for the programme. Just before few hours before the programme has to start, you came to know that your father had a heart attack and you are expected to rush to your village. Under such circumstances, what would you do ?

A) You will inform the minister and higher authorities that the programme is cancelled and then you will proceed to your village.

B) You will consult with your higher authorities and do accordingly.

C) You will entrust the responsibility of the programme on one of your colleagues who has worked with you in this project; give him all the instructions and then proceed to your village.

D) You will present your project in front of the minister and then only you will proceed to your village.

1) C **2) D** **3) B** **4) A**

प्रश्न क्र. 86 : तुम्ही अत्यंत मेहनतीने अनेक सहकाऱ्यांना बरोबर घेऊन एक कल्याणकारी प्रकल्प तयार केला आहे. त्या सर्व प्रकल्पाची माहिती घेण्यासाठी संबंधित खात्याचे मंत्री व इतर अनेक शासकीय अधिकाऱ्यांना तुम्ही निमंत्रित केले असून तुमच्या सर्व सहकाऱ्यांना बरोबर घेऊन तुम्ही या कार्यक्रमाची जय्यत तयारी केली आहे. कार्यक्रमाला काही तासांचा अवधी उरला असतानाच तुमच्या वडिलांना हृदय विकाराचा झटका आल्याचे

तुम्हाला समजले असून तुम्हाला त्वरीत तुमच्या गावाकडे जावे लागणार आहे. अशा वेळी तुम्ही काय कराल?

अ) तुमच्या सर्व वरिष्ठांना व मंत्री महोदयांना कार्यक्रम रद्द झाल्याचे कळवून तुम्ही तुमच्या गावी जाल.

ब) तुमच्या वरिष्ठांसमोर ही समस्या मांडाल आणि ते सांगतील तसे कराल.

क) या प्रकल्पात ज्यांनी काम केले आहे, अशा तुमच्या एका सहकार्यावर कार्यक्रमाची जबाबदारी सोपवून त्यांना सर्व प्रकारच्या सूचना देऊन तुम्ही गावाकडे जाल.

ड) गावी जाण्यास उशीर झाला तरी हरकत नाही पण तुमचा प्रकल्प मंत्र्यांसमोर सादर झाल्यावरच तुम्ही गावाकडे जाल.

1) क 2) ड 3) ब 4) अ

Question no. 87 : You came to know that your friend has met with an accident. In hurry you left to help him out on your bike but forgot to wear helmet and keep driving license with you. At one place, police have detained you for not having these two things with you. What will you do in this situation ?

A) Pay him some bribe and escape.

B) You will honestly explain the condition in which you left your home and request the police to excuse you.

C) You will call some police officer whom you know and pressurise the police to leave you.

D) Accept the mistake and pay the appropriate fine and then you will go to attend your friend.

1) D 2) B 3) C 4) A

प्रश्न क्र. 87 : तुमच्या मित्राला अपघात झाल्याचे कळल्याबरोबर तुम्ही त्वरित तुमच्या दुचाकीवरून त्याच्याकडे जाण्यास घाईघाईने निघाला, तेव्हा तुम्ही हेल्मेट व वाहन परवाना घ्यायला विसला. रस्त्यात एके ठिकाणी वाहतूक पोलिसांनी तुम्हाला त्याबद्दल अडविले. अशा वेळी तुम्ही काय कराल?

अ) काहीतरी लाच देऊन तुम्ही तेथून निघून जाल.

ब) तुम्ही ज्या परिस्थितीत निघाला तो प्रामाणिकपणे सांगून तुम्ही तुम्हाला सोडून देण्यासाठी पोलिसांना विनंती कराल.

क) तुमच्या ओळखीच्या पोलिस अधिकाऱ्यांना फोन करून पोलिसाने तुम्हाला सोडून देण्यासाठी त्यावर दबाव आणाल.

ड) झालेली चूक मान्य करून योग्य तो दंड भरून तुम्हो तुमच्या मित्राकडे जाल.

1) ड 2) ब 3) क 4) अ

Question no. 88 : A bridge on a large river bed collapsed and many villages are totally cut off from the main land which is highly industrialized. Though some of the people are trying to cross the river through small boats, the number of boats are very few and since there was continuous rain for last few days, the river has crossed the danger mark. There is dearth of food, cloth, medicine and other commodities for the people in all these villages. As an administrative officer, what should be the order of steps that you would take in this situation ?

A) Call the military to build temporary bridge.

B) Arrange for more boats from some other place.

C) Arrange an helicopter for providing necessary commodities in the affected villages.

D) Contact the public works department to start the construction of a new bridge.

1) A, B, C, D 2) B, A, C, D
3) C, B, A, D 4) C, D, A, B

प्रश्न क्र. 88 : एका मोठ्या नदीवरील पूल कोसळल्याने काही खेडी प्रगत औद्योगीक क्षेत्र असलेल्या मुख्य शहरापासून तुटली आहेत. काही लोक छोट्या होड्या वापरून नदीच्या पलीकडे जाण्याचा प्रयत्न करीत असले तरी अशा होड्यांची संख्या फारच कमी आहे. तशात काही दिवस सतत पडलेल्या पावसामुळे नदीच्या पाण्याची पातळी धोक्याच्या पातळीपेक्षा वर चढली आहे. या सर्व खेड्यांमध्ये अन्नपदार्थ, औषधे, कपडेलत्ते या सर्वांचा मोठा तुटवडा निर्माण झाला आहे. एक प्रशासकीय अधिकारी म्हणून तुम्ही आवश्यकतेनुसार खालील गोष्टी कोणत्या क्रमाने कराल ?

अ) संरक्षण दलाला बोलवून तात्पुरता पूल बांधण्यास सांगणे.

ब) जवळपासच्या इतर ठिकाणांवरून जादा होड्या मागवून घेणे.

क) हेलिकॉप्टर बोलवून त्यातून गरजेच्या वस्तूंचा पुरवठा करणे.

ड) सार्वजनिक बांधकाम खात्याला नदीवर नवा पूल बांधण्यास कळविणे.

1) अ, ब, क, ड 2) ब, अ, क, ड
3) क, ब, अ, ड 4) क, ड, अ , ब

Question no. 89 : As a railway ticket collector you have found that a man was ticketless. His argument was that when he was entering into the train there was lot of rush and during that somebody has stolen his purse in which he had kept his journey ticket. What will be your course of action in this situation ?

A) Penalise him for the ticket less travel and ask him to make payment for the remaining journey.

B) You will handover that person to the railway police after reaching the next station.

C) Ask him to call some of his relatives or friends who could lend him money when train will reach next station.

D) Realising that the person is from respectable family, you will yourself bear the penalty and ask him to return the money after reaching his destination.

1) C, D, A, B 2) C, B, A, D
3) D, C, B, A 4) A, B, C, D

प्रश्न क्र. 89 : एक रेल्वे तिकिट निरीक्षक म्हणून तुम्ही एका व्यक्तीला रेल्वेत विना तिकिट प्रवास करतांना पकडले आहे. त्या प्रवाशाचे असे म्हणणे आहे की, गाडीत प्रवेश करतांना खूप गर्दी होती आणि तेंव्हा त्याच्या खिशातील पाकीट कोणीतरी चोरले. त्या पाकिटात त्याचे प्रवासाचे तिकिट होते. अशावेळी तुम्ही कोणत्या क्रमाने त्याच्यावर कर्यवाही कराल ?

अ) त्याला नियमाप्रमाणे दंड करून पुढील प्रवासाच तिकिटाचे पैसे भरायला सांगाल.

ब) पुढील स्टेशन येताच त्या प्रवाशाला तुम्ही पोलीसांच्या ताब्यात देवून टाकाल.

क) त्याच्या एखाद्या नातेवाईक अगर मित्राला फोन करून पुढील स्टेशनवर पैशांची सोय करण्यास सांगाल.

ड) हा प्रवासी चरंगल्या घरातला आह असे समजल्याने त्याच्या दंडाची रक्कम स्वत:च्या खिशातून भराल व त्याच्या ठिकाणी पोहोचल्यावर त्याला आपली रक्कम परत देण्यास सांगाल.

1) क, ड, अ, ब 2) क, ब, अ , ड
3) ड , क, ब, अ 4) अ , ब, क, ड

Question no. 90 : You have been appointed as manager because of your talent in a multinational organisation. There are many other senior officers who were also expecting this position since they worked in the same organisation for last many years. You realised that most of them are non-cooperative and refusing to work as per your instructions. What will be the order of steps you will take in this situation to set the things in your favour ?

A) Concentrate on your own work without bothering what others are doing.

B) Convince your staff that working in your way would benefit the organisation and also to all the people working in the office.

C) Call some of the prominent people who are your staunch opponents and assure them that next time they will get the promotion if they are ready to cooperate you.

D) Complain to the higher authorities of the management about this and issue memos to all of them for non efficient working.

1) D, C, B, A **2) B, C, D, A**
3) C, D, B, A **4) A, D, C, B**

प्रश्न क्र. 90 : तुम्हाला एका बहुदेशीय कंपनीत मॅनेजर म्हणून तुमच्या गुणवत्तेच्या आधारे नेमले आहे. त्या ठिकाणी तुमच्यापेक्षा ज्येष्ठ अधिकारीही ते अनेक वर्षे या कंपनीत काम करीत असल्याने या पदाची अपेक्षा करीत होते. ते तुम्हाला सहकार्य करीत नाहीत आणि तुम्ही सांगितल्यानुसार काम करीत नाहीत असे तुमच्या लक्षात आले. अशावेळी तुमच्या बाजूने परिस्थिती बदलण्यासाठी तुम्ही खालीलपैकी कोणत्या गोष्टी कोणत्या क्रमाने कराल?

अ) स्वत:च्या कामावर लक्ष केंद्रित करणे, अन्य काय करताहेत याकडे दुर्लक्ष करणे.

ब) तुमच्या सहकार्यांना हे पटवून द्या की तुम्ही सांगितल्याप्रमाणे केल्याने कंपनीचे व पर्यायाने सर्व नोकरांचे हित साधले जाईल.

क) तुमच्या विरोधकांमधील काही लोकांना बोलवून त्यांनी तुम्हाला सहकार्य केले तर पुढील काळात त्यांना पदोन्नती मी मिळवून देईन असे सांगणे.

ड) तुमच्या कंपनीच्या वरिष्ठांना अशा लोकांबाबत तक्रार करणे व त्यांना लेखी खुलासा करण्यास सांगणे.

1) ड, क, ब, अ **2) ब, क, ड, अ**
3) क, ड, ब, अ **4) अ, ड, क, ब**

PAPER ENDS HERE

Space for Rough Work / **कच्च्या कामासाठी जागा**

जोपर्यंत तुम्हाला सांगितले जात नाही तोपर्यंत हा प्रश्नसंच उघडू नका.

डॉ. आंबेडकर स्पर्धा परीक्षा केंद्र, यशदा, पुणे

यांच्याकरीता

प्रज्ञा शोध व सर्वोत्कृष्टता केंद्र, नौ. वाडिया महाविद्यालय, पुणे

यांनी आयोजित केलेली

प्रवेश परीक्षा

वेळ : दोन तास | अधिकतम गुण : 200

सूचना

1. **परीक्षा सुरू झाल्यानंतर लगेचच ह्या प्रश्नसंचात काही पाने कोरी किंवा फाटलेली आहेत का किंवा काही पाने किंवा प्रश्न गहाळ झाले आहेत का हे तपासा. तसे असल्यास ह्या प्रश्नसंचाऐवजी नवीन प्रश्नसंच घ्या.**
2. बाजूला दिलेल्या चौकोनात तुमचा परीक्षा क्रमांक लिहा. त्या व्यतिरिक्त या प्रश्नसंचावर काही लिहू नका.
3. या प्रश्नसंचात एकूण **90** प्रश्न आहेत जे दोन भागात खालीलप्रमाणे विभागलेले आहेत.

	एकूण प्रश्न	गुण	चुकीच्या उत्तरासाठी दंड
भाग – 1	50	100	प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी एक तृतियांश गुणांचा दंड
भाग – 2	40	100	प्र. क्र. 84 ते 90 व्यतिरिक्त प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी एक तृतियांश गुणांचा दंड

प्रत्येक प्रश्न इंग्रजी आणि मराठी मध्ये छापलेला आहे. **प्र. क्र. 78 ते 83** हे इंग्रजी भाषेची समज तपासण्यासाठी असल्याने ते फक्त इंग्रजीत छापले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी असा एक पर्याय निवडा की जो तुम्हाला उत्तरपत्रिकेवर नोंदवायचा आहे. जर तुम्हाला एकापेक्षा अधिक पर्याय बरोबर वाटत असतील तर त्यातील तुम्हाला वाटणारा सर्वात योग्य पर्याय नोंदवा. कोणत्याही प्रश्नासाठी **केवळ एकच** पर्याय निवडा.

4. **तुम्ही दोन्हीही भागात तुमचे प्रभुत्त्व सिध्द केले पाहिजे. अंतिम निवडीसाठी दोन्ही भागातील असंतुलित कामगिरी विचारात घेतली जाणार नाही.**
5. तुम्हाला तुमचे पर्याय वेगळ्या दिलेल्या उत्तरपत्रिकेवरच नोंदवायचे आहेत.
6. उत्तरपत्रिकेवर पर्याय नोंदविण्यापूर्वी तुम्हाला उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ठ माहिती भरायची आहे. ही माहिती तुम्हाला दिलेल्या प्रवेश पत्रिकेवर आहे.
7. सर्व प्रश्नांचे पर्याय नोंदवून पूर्ण झाल्यानंतर आणि परीक्षा संपल्यानंतर तुम्हाला पर्यवेक्षकांकडे **फक्त उत्तरपत्रिका** द्यावयाची आहे. हा प्रश्नसंच घेवून जाण्यास तुम्हाला परवानगी आहे.
8. कच्च काम करण्यासाठी या प्रश्नसंचाच्या शेवटी काही जागा दिली आहे.
9. **चुकीच्या उत्तराकरीता दंड :**

   प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रश्न क्रमांक 84 ते 90 व्यतिरिक्त इतर प्रश्नांचे चुकीचे उत्तर नोंदविणाऱ्या परीक्षार्थींना दंड केला जाईल.

   प्रश्न क्रमांक 84 ते 90 या प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरांसाठी दंड केला जाणार नाही.

   i) प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे दिली आहेत. परीक्षार्थीने दिलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी त्या प्रश्नाला असलेल्या गुणांच्या एक तृतियांश गुण दंड म्हणून कापले जातील.

   ii) जर परीक्षार्थीने एका प्रश्नासाठी एकापेक्षा जास्त उत्तरे नोंदविली तर जरी त्यातील एखादे उत्तर बरोबर असेल तरीही ते उत्तर चुकीचे मानले जाईल व त्यासाठी वरीलप्रमाणे दंड केला जाईल.

   iii) जर एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर नोंदविलेच नाही तर त्या प्रश्नासाठी कोणताही दंड केला जाणार नाही.
10. या परीक्षेचा निकाल दि. 15.11.2012 रोजी किंवा त्यापूर्वी आमच्या **www.yashada.org/acec** या वेबसाईटवर घोषित केला जाईल.

जो पर्यंत तुम्हाला सांगितले जात नाही तोपर्यंत हा प्रश्नसंच उघडू नका.

Note : English version of the instructions is printed on the front cover of this Booklet.